

2AFIH

mar09

Klub študentov Kranj
brezplačna revija za
študente in dijake

Intervju: Klemen Markelj
Aktualno: Evropski islam
Fotoreportaža: Vsi na ŠKIs!

RAZPIS

Razpis za tržnika Kluba študentov Kranj in revije Zapik

Delo obsega:

- trženje spletne strani Kluba študentov Kranj,
- trženje projektov Kluba študentov Kranj,
- trženje prostorov info točke Kluba študentov Kranj,
- trženje oglasnega prostora v reviji Zapik.

Pričakujemo:

- starost do dopolnjenega 26. leta (po možnosti študent/ka),
- znanje uporabe pisarniških računalniških programov,
- komunikativnost, resnost, prodajna naravnost, samoiniciativnost, podjetnost,
- delovne izkušnje (formalne ali neformalne) so zaželeno, a niso pogoj.

Nudimo:

- delo preko študentske napotnice ali honorarno pogodbeno delo,
- delo v mladem, prijetnem in ambicioznem kolektivu,
- priložnost za osebni razvoj in izziv,
- prilagodljiv delovni čas,
- možnost pridobitve dragocenih izkušenj in referenc.

Prijave:

Klub študentov Kranj, Glavni trg 20, 4000 Kranj, s pripisom **Prijava za tržnika KŠK** ali po elektronski pošti na info@ksk.si. Prijave sprejemamo do **31. marca 2009**.

INFORMATOR MAREC, APRIL 2009

ŠPORT

20. marec 2009, petek

TURNIR V NAMIZNEM HOKEJU

17.00, Mladinski kulturni center Kranj, za člane KŠK brezplačno, za nečlane 2 EUR, dodatne informacije: namizni.hokej@ksk.si

21. marec 2009, sobota

Smučanje: Heiligenblut

06.00, izpred hotela Creina v Kranju, 30 EUR za člane KŠK, cena vključuje smučarsko karto, avtobusni prevoz in nezgodno zavarovanje, dodatne informacije na smucanje@ksk.si

Ogled poletov v Planici

06.30, izpred Sloge na Primskovem, za člane KŠK 3 EUR, za nečlane 7 EUR, cena vključuje avtobusni prevoz, dodatne informacije na navijaska.skupina@ksk.si

Družabne igre: Turnir Magic the gathering

10.00, Mladinski kulturni center Kranj, za člane KŠK 7 EUR, za nečlane 11 EUR, dodatne informacije: magic@ksk.si

Družabne igre: Turnir Naseljenci otoka Catan

16.00, Izi Bar, za člane KŠK 3 EUR, za nečlane 5 EUR, dodatne informacije: catan@ksk.si

21. - 28. marec 2009

Tedensko smučanje - Valmeinier (Francija)

00.30, s parkirišča na Dolgem mostu v Ljubljani, 220 EUR za člane KŠK, 270 EUR za ostale, cena vključuje tedensko smučarsko karto, avtobusni prevoz in najem apartmaja, dodatne informacije na smucanje@ksk.si

28. marec 2009, sobota

Ogled tekme slo. nogometne reprezentance SLOVENIJA : ČEŠKA

17.00, izpred Sloge na Primskovem, stadion Ljudski vrt (Mb), 13 EUR za člane KŠK, 20 EUR za ostale, cena vključuje avtobusni prevoz in karto, dodatne informacije na nogomet@ksk.si

4. april 2009, sobota

Badminton turnir

10.00, športni center Protenex, Šenčur, za člane KŠK 3 EUR, za nečlane 7 EUR, dodatne informacije: badminton@ksk.si

Družabne igre: Poker turnir

15.00, Izi Bar, za člane KŠK 3 EUR, za nečlane 6 EUR, predprijava: poker@ksk.si

KULTURA

15. marec 2009, nedelja

Potopisni večer: Bangladesh - svet milijonih, ki izginja ...

19.30, Klubar, Miha Schnabl, vstopnine ni

19. marec 2009, četrtek

Četrtnje: TRANCE_ PROGRESSIVE

21.00, Kranj, Klubar, glasba: Elyksir, Crocy, Funkadelic

21. marec 2009, sobota

Glasbeni tematski večer: HIPIJADA

21.00, Down Town - Rock Bar, vstop prost

22. marec 2009, nedelja

Potopisni večer: Prostovoljno delo v Angoli

19.30, Klubar, Petra Klinar, vstopnine ni

25. marec 2009, sredo

Filmski večer: Petelinji zajtrk

20.00, Izi bar, vstopnine ni

26. marec 2009, četrtek

Četrtnje: VSE V ŽIVO

21.00, Kranj, Klubar, glasba: Alya, Samuel Lucas & band

27. marec 2009, petek

Otroške delavnice: strip

15.17, OŠ Franceta Prešerna Kranj, 2 EUR na delavnico

29. marec 2009, nedelja

Potopisni večer: Potovanje in delo v Indiji - 1.del

19.30, Klubar, Jasmina Šabić in Irena Virant, vstopnine ni

5. april 2009, nedelja

Potopisni večer: Potovanje in delo v Indiji - 2.del

19.30, Klubar, Jasmina Šabić in Irena Virant, vstopnine ni

SOCIALA IN ZDRAVSTVO

21. marec 2009, sobota

Stojnica: Svetovni dan voda

09.00, Maistrov trg v Kranju

22. april 2009, sredo

Okrogla miza: Nasilje na delovnem mestu

19.00, konferenčna dvorana Gimnazije Kranj, Klub študentov Kranj, vstop prost

KOLOFON

Naslovnica:
Rožle Bregar

ZAPIK
Revija za študente in
dijake

Odgovorni urednik:
Jan Grilc

Tehnični urednik:
Miha Kramar

Oblikovanje:
Flin media

Avtorji prispevkov:
Urša Bajželj
Nace Fock
Mojca Jagodic
Pina Sadar
Žan Sadar
Maša Nahtigal
Barbara Zupanc
Andraž Šiler
Maja Kalan
Fokinjak

Fotografija:
Tadej Slemc

Ilustracije:
Petar Stojanovič

Križanka:
Mateja Novak

Lektoriranje:
Nace Fock

Izdajatelj:
Klub študentov Kranj

Tisk:
Tisk Žnidarič, d.o.o.

Naklada:
5000 izvodov

Naslov uredništva:
Glavi trg 20
4000 Kranj

Tel.: 04 23 60 630
Fax: 04 23 60 632
zapik@ksk.si

Trženje:
Špela Sila
trzenje@zapik.si

Začetek nekega Jana...

... ni bil ravno enostaven. Zelo hitro sem spoznal prvo pravilo: čim bližje roku si, tem več stvari manjka. Ampak Zapik je kljub vsem težavam vseeno pred vami. Na pogled nič kaj novega, ampak pod površjem pa. Poleg zamenjave na uredniškem mestu ima revija tudi novega lektorja, ne pa tudi novega člana ekipe. Lektorsko mesto je namreč prevzel Nace Fock, že znani Zapikov novinar.

Ta mesec se je nova ekipa še uvajala in šele spoznavala čare ustvarjanja revije, zdaj pa gremo z novim elanom naprej! Energije nam gotovo ne manjka, idej pa tudi ne. O tem se lahko prepričate tudi v tej številki, ki vam prinaša kar precej zanimivega čtiva.

Jan Grilc
Odgovorni urednik

KLUBSKA STRAN 4, 5

Electronic carnival
Ogled slovenske enajsterice
Tedensko smučanje v franciji
3+1 Žur
Potopisna predavanja

ŠTUDENTSKA STRAN 6

Teza s kardeljeve ploščadi

KOLUMNNA 7

Fidelove cigare ali metakolumna

AKTUALNO 8, 9

Polmesec ob evropskem ducatu zvezd

PREDSTAVLJAMO 10, 11, 12

Klemen Markelj, načelnik zveze
tabornikov mestne občine kranj

ŠPORT 13

Planica, planica, snežena kraljica...

E-STRAN 14

Spletni stripi

ČETRTRKANJE 15, 16

MEDNARODNA 17

Mednarodna matura

FOTOREPORTAŽA 18, 19

Vsi na škis!

MEDNARODNA STRAN 20, 21

Jezikoslovna pragmatika v telenovelah
ali španščina, ki jo me vse znamo

Pet piv za cesarja!

DIJAŠKA STRAN 22, 23

Intervju
Carpe diem

KULTURA 24, 25

Koncertni napovednik za poletje 2009
(Slovenija in bližnja okolica)

AKTUALNO 26, 27

Kronologija študentskih »mučk«

KNJIGE 28

Za mlade in najmlajše

FILM 29

Letošnja podelitev oskarjev

ZABAVA 30

Samo brez panike...

ZABAVA 31, 32, 33, 34

Horoskop
Križanka
Strip
Sudoku

FOTOGALERIJA 35

Če želiš revijo brezplačno prejemati na dom, te vabimo,
da se nanjo naročiš preko spletne strani **www.ksk.si/zapik**

ELECTRONIC CARNIVAL

Za vse ljubitelje elektronske glasbe Klub študentov Kranj v soboto, 25. aprila, organizira ogled t. i. Electronic carnivala, ki je eden izmed najuspešnejše razvijajočih se glasbenih spektaklov v naši državi in bo v letošnjem letu potekal v mariborski Ledni dvorani. Vsekakor se v štajerski prestol-

nici obeta nepozabna noč v družbi svetovno priznanih DJ-jev (Sebastian Ingrosso, Felix Kröcher, Marko Nastić...). Prijavite se lahko na info točki KŠK-ja.

Tekst: **KŠK**

OGLED SLOVENSKE ENAJSTERICE

Slovenska nogometna reprezentanca se bo v soboto, **28. marca**, v kvalifikacijah za svetovno prvenstvo 2010 v Južnoafriški republiki v **Mariboru** pomerila proti **izbrani vrsti Češke**, na tekmi pa ne bo manjkala niti odprava Kluba študentov Kranj.

Naši trenutno v kvalifikacijah zasedajo predzadnje **peto mesto**, a z enakim številom točk kot Poljska, Češka in Severna Irsko. Zmaga na tej tekmi bi bila torej za Slovenijo zelo dobrodošla, s porazom pa bi se vrata za svetovno prvenstvo počasi začela zapirati. Vsak glas na tej tekmi bo pomagal pripraviti boljše vzdušje na **Ljudskem vrtu** in povzdigniti našo reprezentanco. Vsi, ki se želite udeležiti ogleda nogometne tekme, se lahko prijavite na KŠK-jevi info točki do srede, **25. marca**. Odhod na tekmo bo ob **17. uri** izpred **Sloge na Primskovem**, cena prevoza in vstopnice je za **člane KŠK-ja 13€**, za ostale pa 20€. S prijavi pohitite, saj je število mest omejeno!

Tekst: **Žan Sadar**
Foto: **Rožle Bregar**

3+1 ŽUR

Ponujamo ti tri plus en razlog, da se **18. aprila** znajdeš v Kranju: dijaški 3+1 žur! Na aprilsko soboto bo cesta **med Globusom** in poslovnim objektom Storžič rezervirana za neutrudno zabavo v rock'n'roll slogu. Od 20h dalje bodo občinstvo ogrevali trije glasni jezdec kranjske rock scene: **The Mor(R)ons**, **Taking over Mars** in **Diverso**, za vrhunec večera pa bodo poskrbeli idrijski glasniki panknrolla **Zablujena generacija**. Prireditev v organizaciji Dijaškega odbora Kluba študentov Kranj je sicer v prvi vrsti namenjena neutrudnim srednješolskim žurerjem, a vstopa ne bomo branili nikomur. Pst, za noro razpoloženje bo poskrbljeno tudi z nagradnimi igrami. Povej naprej!

Tekst: **Mojca Jagodic**

VIDEOSEKCIJA

Vsi navdušeni snemalci in tisti, ki imajo ambicije v zvezi s snemanjem, so lepo vabljeni v videosekcijo, ki začenja delovati pod okriljem Kluba študentov Kranj. Prijavite se lahko na elektronski naslov kultura@ksk.si.

TEDENSKO SMUČANJE V FRANCII

Klub študentov Kranj bo v času od **21. marca** do **28. marca** organiziral tedensko smučanje v Franciji. Smučali bomo v **smučarskem centru Valmenier** z 32 smučarskimi napravimi in z več kot **150 km prog** na nadmorski višini od 1.500 do 2.600 m. Cena počitnic je **220 € za vse člane KŠK-ja**, nečlani pa bodo morali odšteti 270 €. Odhod je v soboto, 21. marca, ob 0.30 s **parkirišča na Dolgem mostu** v Ljubljani. V ceno je všteti avtobusni prevoz, šestdnevna smučarska vozovnica in sedemdnevni najem apartmaja, obvezni doplačili sta še turistična taksa ter varščina za vozovnico, možna doplačila pa čiščenje apartmaja, doplačilo za zavarovanje CORIS, doplačilo za male živali in za satelitsko televizijo. Prijave se sprejemajo na INFO točki KŠK do četrтка, **19. marca**, več informacij pa lahko dobite na spletni strani <http://www.ksk.si>.

Tekst: **Žan Sadar**
Foto: **Tadej Slemc**

BONI ZA ŠTUDENSKO PREHRANO

Bone za študentsko prehrano je od začetka marca spet možno kupiti tudi na Info točki KŠK na Gregorčičevi 6. Tam jih lahko dobite vsako sredo od 10.00 do 15.00.

POTOPIŠNA PREDAVANJA TUDI V MARCU IN APRILU

Svetovni popotniki in popotnice bodo o svojih potovanjih pripovedovali tudi v marcu in aprilu. Ta predavanja se bodo odvijala kot vedno vsako nedeljo ob 19.30 v Klubu barju, kjer vam bodo predavatelji ob slikovnem materialu skušali čim širše prikazati značilnosti neke dežele in tamkajšnjega življenja. Naslednja tri takšna predavanja bodo zabavo združila še z delom: 22. marca bo Petra Klínar posvetila predavanje prostovoljnemu delu v Angoli, naslednja tema pa se bo razvijala skozi dve nedelji. 29. marca in 5. aprila bosta Jasmina Šabić in Irena Virant predavali o potovanju in delu v Indiji.

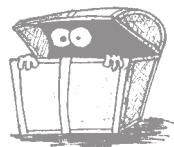
Tekst: **KŠK**
Foto: **Tea Derguti**

STOJNICA ZA SVETOVNI DAN VODA

V soboto, 21. marca, bo na Maistrovem trgu postavljena atraktivna stojnica v počastitev svetovnega dneva voda. Odvil se bo tudi kviz, ki prinesel kakšno lepo nagrado.

KOLUMNA: IZ ANDRAŽEVE SKRINJICE

TEZA S KARDELJEVE PLOŠČADI

V začetku meseca je minilo mističnih sto dni. S tem seveda ne mislim na apokaliptične napovedi kakšne od tistih sekt, ki nas vedno znova svariijo pred koncem sveta, pač pa je šlo zgolj za sto dni od konstituiranja nove slovenske vlade, ki s(m)o jo državljani izvolili na sončno predzadnjo septembrsko nedeljo. Ob tej »obletnici« so razni spletni novičarski portali kar tekmovali, kdo bo objavil več anket oziroma, še huje, več analiz raznih samoklicanih političnih analitikov (ob raznih B. M. T.-jih dobim občutek, da le še Damijan Murko ni zašel v te vode) o stanju v naši državi po teh stotih dneh. O tem, ali so bile spremembe dobre. Hm? Na splošno. So spremembe v večji meri pozitiven ali negativen družbeni pojav?

Nas, »bodoče intelektualce in politične analitike« s Kardeljeve ploščadi 5, sicer učijo, da so spremembe nujne in pozitivne za normalen razvoj družbe. Bolj radikalne so, bolje je; to tezo še bolj osmislijo tisti najbolj zagriženi slušatelji starih partijskih šol. Ne vem sicer, zakaj se potemtakem naša ploščad še kar imenuje po enem glavnih snovalcev jugoslovanske »končne rešitve« in zakaj po našem faksu tudi dvajset let po demokratizaciji še vedno paradiirajo osebk z dvomestno številko v partijski knjižici.

Sam menim, da spremembe, vsaj take kratkoročne, definitivno onemogočajo kontinuiteto. Če neka opcija, nek človek oziroma neka ideja ne dobijo priložnosti, da se izkažejo, potem tudi najbolj napredni, najbolj sposobni ter najbolj razvojno naravnani ne morejo prispevati k družbenemu napredku. Dokler bo vsaka na novo izvoljena vlada, na novo izvoljeni župan ali kak drug nosilec javnih funkcij vsakič znova sprožil tak »kadrovski cunami« (resnično ne vem kateri »novinar« je skoval to neposrečeno skovanko, ki se je že dodobra udomačila v slovenskem medijskem prostoru), bomo težko prebrodili »gospodarsko krizo« (spet ena malo prenapihnjena skovanka), ideološke razlike ter slovensko družbo usmerili v razvoj. Potrebno se je zavedati, da Slovenija ni dežela z »neomejnim« bazenom človeških virov. Prav nasprotno – vsa Slovenija skupaj nanese komaj za malo večje predmestje kakšne svetovne metropole. In v tem »predmestju« je hudičevo težko najti sposobne ministre, direktorje, župane, člane nadzornih svetov itd., če jih začnemo ločevati še na naše in vaše, na rdeče, oranžne, rumene in živopisane, pa je to misija nemogoče. (Morda bi lahko aktivirali najbolj znanega scientologa sveta, a je ta trenutno preveč zaposlen z ne preveč uspešnim izvajanjem atentata na jeznega strička Dolfeja). Žal se pri nas vedno znova dogaja prav to. Če si naš, ti bomo že zrihtali službo, pa če si sposoben ali ne. Zato pa žal

smo, kjer smo, in zaenkrat še zgolj stopicljamo za razviti državam, namesto da bi jim z odločnimi koraki in praviimi ljudmi sledili. Tezo s Kardeljeve ploščadi lahko na tem primeru kar hitro ovržemo.

Na srečo se zankrat kar lepo potrjuje na Klubu študentov Kranj. Ker smo aktivisti tu vezani na status študenta, katerega izkoristek in časovni razpon sta zelo subjektivno odvisna od posameznika do posameznika, so spreembe kar pogoste. Zaenkrat to niti malo ne ogroža kontinuitete, pač pa mladi in novi obrazi dajejo vedno novo moč ter ideje kolektivu. Nazadnje se je poslovila naša urednica Maja. Odšla je k »najbolj branemu časopisu« v Sloveniji. Bralce Zapika bo osrečevala zgolj še kot novinarica. Njeno mesto je prevzel Jan, ki je tako kot midva z Majo deležen naukov s Kardeljeve ploščadi. Vržamem, da bo v vašo najljubšo revijo vnesel nov veter in svežino ter nadaljeval po začrtani poti. Vsekakor upamo na potrditev teze s Kardeljeve ploščadi.

Tekst: **Andraž Šiler**
Foto: **sxc.hu**

KOLUMNA: Z BALKONA

FIDELOVE CIGARE ALI METAKOLUMNA

V uredništvu Zapika se, kot slišim, trese. Odmevni menjavi urednika je sledila še zamenjava lektorja (dvakrat uporabljam moški spol, ki je generičen, a menjavi sta čisto zares potekali tudi na področju spola, s čimer seveda ne merim na zamenjavo spola pri teh dveh dotičnih osebah (kar vključuje boleča dodajanja in odvzemanja, ki se ne nanašajo na pustne maske), temveč na zamenjavo teh dotičnih oseb z drugima dvema, kar je, volens nolens, prineslo s seboj tudi drug spol). Tla so se zamajala pod nogami tudi določenim piscem, ki so jo še kar srečno odnesli navkljub dejstvu, da so bili njihovi intervjuvanci zrasli ob za današnje dni izredno izkrivljeni vzgoji (ciljam na ljudske pesmice *Prišel je ciganček sajast kakor vranček; Bežite, tecite, cigani gredo* etc.) in da se še niso osvobodili spon na vižo *Vrag [...]* bo mejak.

Iz politične in/ali kakršne koli druge korektnosti pa sam ne bom niti spremenil naslova svoje kolumne (ki poudarja – če ne celo poveljuje – statusno ter premoženjsko razslojenost, saj vemo, po kakšnem ključu se že stoletja v teatru prodajajo karte) niti si ne bom dal prinesiti majcenega govorniškega odra pod kip dr. Figa, da bi svoje podmene delil s širšo javnostjo. V svojem bistvu sem skromen. O čemer priča tudi napis (sic!) tule spodaj, ki sva si ga z »našim« *comandante*jem izborila, saj se oglašava če že ne kot analitika vsaj kot javna razpravljalca (sva bila označena z neko tule irelevantno konstatacijo).

El comandante (tisti pravi), ne bodi len, se je tudi oglasil. Kot je v svojem (skromnem) govoru pojasnil venezuelski predsednik (ker se nikdar ne ve, kdo tole bere in simultano prevaja v španščino, uporabljam evfemizem) Hugo Chávez, je Fidelu Castru zdajšal popoldanski sprehod, zato je stopil na ulico ter si pretegnil nogé. Seveda je bil Fidel uredil tako, da ni »čudež«, kot je zgodovinski dogodek poimenoval njegov prijatelj Hugo, ostal dokumentiran prav nikjer v javnosti. Hugo je sicer videl fotografije; tudi ljudje so videli ljubkega starčka in komaj so verjeli svojim očem. »Čudež. Ljudje so jokali!« je še dodal Hugo. Kult osebnosti pa ostaja. Na dan je namreč pricurrljala informacija, da bo podjetje Matel začelo izdelovati novo figurico – sprehajajoči se Fidel – ki jo lahko podobno kot Elvisa ali pa psa, ki miga z glavo, namestite na armaturno ploščo svoje zastave. Podobno kot bomo pri nas naredili kita grbavca v treh različnih velikostih in iz materiala, ki je primeren za žvečenje, dotike, ljubkovanje ter občevanje, saj so bile takšne aktivnosti z živo živaljo prepovedane s strani ministrstva – Slovenci smo ljubitelji živali.

Da se vrnem iz digresije, v katero sem zašel: nazaj k Zapiku. V resnici je precej krivično, da ostaja med nami, novinarji (in oblikovalci in raznašalci in čistilkami v uredništvu), ter vami, bralci, prepad. Ki ga generirajo številne okoliščine: vsak novinar ima namreč svoj stil, ki ga

lektorica, po novem lektor, nesrečnik, izniči s čistunskimi popravki, ki narekujejo, da se *Prevzetnost* in *Pristranost* ne pišeta takole, ki pravijo, da vejica v *Jaz, sem odšel domov* ni na mestu, in s katerimi se popolnoma porazgubi osebna nota avtorja, čigar osebno mnenje je, da so čustva ter pravila v neskladju, torej je edino pravilno napisati *Ženska, katero ljubim*. Da sploh ne omenjam avantgardnih gibanj (futurizma, surrealizma, dadaizma etc.), narečij, ki bogatijo jezik (*sma prišla, danes ob šestih in pol*), ter ostalih sociolingvističnih fenomenov (*dobar, nas dva, sam prišel*). Le zakaj se torej čudim, da je kolumna, ki jo vidim objavljeno nekje v drugi polovici meseca, zgolj blede odsev tistega, kar v resnici napišem? (Kaj šele bi bilo, ako bi Kopitarja imeli...)

Naslednja zelo moteča reč je, da se o nas nič ne ve. Razen seveda neutemeljenih insinuacij, ki se nanašajo a) na politiko uredništva, b) na odnose med *kolegi*, c) na lobiranje in d) na hladilnik Kluba študentov Kranj. Pod a) lahko povem, da gre za fenomen *znotraj prazen, okrog pa nič*, saj zagovarjamo nevtralnost. Kar je, poudarjam, častno, saj so bile npr. tudi Združene države Amerike v drugi svetovni vojni v svoji osnovi nevtralne. K b) zgolj pripomnim, da ostajamo na profesionalni ravni, saj se pri delu poslužujemo Slovarja slovenskega knjižnega jezika (SSKJ), ki tako to besedo tudi razlaga. O točki c) se ne pogovarjamo, saj operiramo zgolj z evfemizmi. Pa še opazka k d): LAŽI, same LAŽI!

Ne, želel sem, da bi vzpostavili bolj osebni odnos, osvobojen sarkazmov, nestrpnosti, posploševanja in pretiravanja. V reviji *Mag* so 2. marca objavili članek o Janku Goršku, javnosti popolnoma neznanemu gospodu, ki ga je Katarina Kresal postavila na mesto v. d. direktorja policije. Ker je živeti v ozadju frustrirajoče, so se počutili dolžne navesti nekaj bistvenih podatkov iz njegovega CV-ja: »Že šestnajst let je sladkovodni ribič, zelo rad gobari na Pokljuki, zadnjih šest let pa se najraje sprošča na motorju znamke Honda CBR 600S.«

Apeliram na uredništvo, saj so nekateri izmed vas, dragi bralci, ki boste od tega največ odnesli, zahtevali, da pride do podobnega razgaljenja tudi v naši hiši. Naj izve publika v teatru, kaj pijejo, jedo, igrajo, plešejo, vozijo ter poslušajo odgovorni urednik, tehnični urednik, oblikovalci, novinarji, lektor, kolumnista in naše zimzeleno trženje. Se bo že razkrilo, kakšne so naše podmene, nadmene, domene in (iskreno upam, da še ne) mene, kdo dela slovnične napake, kdo zamuja s prispevki in kdo kadi Fidelove cigare.

Tekst: Fokinjak

EVROPSKI ISLAM

POLMESEC OB EVROPSKEM DUCATU ZVEZD

Krstni zidak ljubljanske džamije še vedno branijo njeni oponenti in jo vztrajno enačijo z epicentrom terorističnih idej in kriminala. Zavzemanje islamofobične pozicije učinkuje kot uspešna politična kampanja, muslimanom le redko uide podroben pregled na letališčih, starši pa hčerkino poroko z muslimanom le težka sprejmejo brez zajetne doze pomirjeval. V zveneče poimenovani multikulturalni družbi religijska pestrost v primeru islama ostaja predvsem – multiskeptična. Ali je druga največja svetovna religija upravičeno privezana na grešni steber ali nemara v kulturnem mozaiku sodobne evropske družbe obstaja mesto za islam, ki sožitno utripa z vrednotami moderne družbe?

Čeprav si je unija starega kontinenta pripela zveneč uradni moto *Združeni v raznolikosti*, le-ta pogosto ostaja omejen na dvodimenzionalno papirnatno obliko. Raznolikost, ki zajema tudi religijsko pestrost, namreč pogosto zbledi ob vprašanju islama. Terorizem, zakrivanje žensk, kamenjanje, zapiranje v kleti in ubijanje iz časti so v množici rednih asociacij, ki jih na mentalna platna Evropejcev projicira beseda islam. Čeprav ne moremo zamižati ob dejstvu, da je religija pogosto bruhajoč izvir patriarhalne moči, marginalizacije določenih družbenih skupin in nasilnega kršenja človekovih pravic, večkrat pozabljamo na kulturne dimenzije islama, ki omenjeno religijo pogosto odnaša od izvirne doktrine, temelječe na svetih spisih. Islam je namreč pogosto ujet v

kulturne mehanizme, ki so skozi zgodovino znatno predurili njegovo izvirno dogmo. Za primerjavo se lahko zamremo v zgodovino krščanstva, katerega številni poganjki so se pogosto razrasli na območja vojn, sežiganja knjig in ljudi, omejevanja ter ropanja. Islam ni religija ednine, vendar se njegove inačice sprehajajo od fundamentalističnih ločin do liberalnih oblik, ki se prilagajajo globalizacijskemu tempu in izzivom sodobnega časa.

Barve islama na zgodovinski karti Evrope

Islam se na evropskih tleh zmotno ni zasejal kot imigrantska religija 21. stoletja, vendar je »ognjeni krst« (večkrat dobesedno) doživel že kmalu po svojem nastanku. Alahovo veliči-

no naj bi na tleh starega kontinenta prvi oznanjali mavrski muslimani, ki so iz severne Afrike prečkali Gibraltarski preliv in porazili špansko krščansko vojsko. Po ključni zmagi se je islam sunkovito širil po Iberskem polotoku in si v manj kot stotih letih od smrti preroka Mohameda zagotovil religijski monopol na območju današnje Španije, Portugalske ter na omejenih področjih severne Francije. Muslimanski Arabci so se spopadli tudi z Bizantinskim imperijem in osvojili predel Turčije, nekatera področja Kavkaza ter prodrli na številna območja vzhodne in južne Evrope, tudi do Slovenije. Religijsko sliko Evrope so prebarvali razcep pravoslavne in katoliškega krščanstva leta 1054 ter protestanske ločine, ki so nastale znotraj njega v 16. stoletju. Islam so politično-vojaški razlogi odpihnili z evropske celine in pustili zgolj majhne muslimanske žepce na njenem jugovzhodu. Stoletja kasneje so evropsko religijsko sliko obarvale nove barve, ki so črpale z verskih palet priložnostnih delavcev, imigrantov in medijev. Medtem ko smo na eni strani pričali sunkoviti sekularizaciji predvsem znotraj rimskokatoliške cerkve, na drugi strani religioznost narašča v novih oblikah, med katerimi je izstopajoča predvsem rast imigrantskih religij – še posebej islama.

V Evropi danes okoli 53 milijonov muslimanov

Naukom Korana danes sledi približno 53 milijonov Evropejcev. Muslimanska populacija v Evropi je pestra in ima številne raznolike zgodovinske izvore. Polmesec in zvezda vladata Albaniji (70%), Bosni, Kosovu (91%) in Makedoniji (99%), nekaterim regijam Rusije ter severnega Kavkaza in prekokontinentalnim državam, kot so Turčija (99%), Azerbajdžan (93%) ter Kazahstan (57%). V zahodni Evropi muslimansko prebivalstvo predstavljajo večinoma priseljenci, ki so v Evropo predvsem z bližnjega vzhoda imigrirali po letu 1950. Muslimani tvorijo največje religijske manjšine v Franciji, Veliki Britaniji, Nemčiji, Avstriji, Švici, Belgiji, na Nizozemskem, Norveškem in Švedskem.

Muslimanska doktrina, vpeta v evropske vrednotne okvire

Medijske pokritost islama v Evropi zajema predvsem sporna področja človekovih pravic na vzhodu in odmevne teroristične napade, kar je omenjeni religiji pripelo izrazito negativne predzvoke. K temu znatno prispevajo tudi nacionalistične težnje, ki se še vedno oklepajo enačenja države, naroda in religije ter nekateri muslimani, ki svoje kulturne norme podajajo kot religijska načela. Številni intelektualci Zahoda sočasno gojijo visoka pričakovanja o vzponu **evroislama** – verzije islama, ki bi vzela v zakup evropske tradicije in okoliščine ter religijo prilagodila skladno z njimi. Najbolj reprezentativen akademik iz kroga podpornikov evroislama je verjetno razvpiti **Tariq Ramadan**, švicarski filozof in islamski teolog, ki je kot »muslimanski Martin Luther King jr.« svoj reformatorski glas povzdignil na številnih odmevnih predavanjih in se uvrstil med sto najpomembnejših intelektualcev 20. stoletja po izboru Time Magazine. Ramadan opozarja na sporne vidike islama, ki so ga v zahodni Evropi premierno gojili pogosto neizobraženi imigranti s preprostimi ozadji, ki jim niso omogočala dela v rodni državi. V odsotnosti osnovnega študija islama so svoje religijske

prakse vztrajno povezovali s svojo kulturo. V prepričanju, da se bodo vrnili v domovino, so se starši sprva branili nepoznanega evropskega okolja in se tako otresali truda, da bi se vanj vključili. Vendar večina od njih nikoli ni zapustila Evrope in njihovi otroci so postali nova generacija evropskih muslimanov, ki z boljšo izobrazbo ter vzgojenostjo v evropskem okolju promovirajo nove poglede na interpretacijo in izvajanje islama. »Zvestoba veri zahteva odkrito lojalnost državi. Šerija zahteva vzorno državljanstvo,« izpostavlja Ramadan in opozarja na »tiho revolucijo« v muslimanskih skupnostih na Zahodu, v kateri vedno več mladih ljudi ter intelektualcev aktivno išče poti za življenje v harmoniji s svojo veroizpovedjo in želi hkrati (p)ostati del družb, ki jim pripadajo. Kritično se zazira tudi v žrtveno pozicijo, ki jo pogosto zavzemajo muslimani, ki opozarjanje na določene problematike avtomatično razumejo kot islamofobično. Poleg pomena samokritičnosti na drugi strani izpostavlja tudi angažiranje ne-muslimanskih državljanov, ki morajo sprejeti dejstvo, da se evropsko prebivalstvo spreminja in da prihodnost kliče po medsebojnem razumevanju ter spoštovanju. »Otresti se morajo svojega ignoriranja in predsodkov, ki jih uperjajo v islam,« revolucionarno poziva muslimanski intelektualec, čigar teorije ostajajo zavite v sence kontroverznosti, ki so ga ovile po sporni televizijski oddaji, v kateri se ni jasno opredelil do kamenjanja odraslih žensk. Ločevanja kulture in religije ter vpenjanje islama v evropsko realnost ne obravnava zgolj Tariq Ramadan, vendar ideja evroislama postaja kolektivna hipoteza številnih akademikov, ideja nove evropske »ume« pa cilj številnih evropskih muslimanov.

Prihodnost evroislama?

Pri obravnavanju islama je potrebno izstopiti iz stereotipiziranega kroga, ki ga očrtavata površna seznanjenost z doktrinarnim islamom in nezmožnost ločevanja kulturno-političnih vplivov. Ko govorimo o islamu, se ne smemo opirati ne ekstreme, ki izpostavljajo skrajna muslimanska gibanja in ortodoksno pripadnost veri, vendar korakati po srednji poti. Pri tem ne smemo pozabiti, da islam ni sinonim za arabsko politiko in da dvoumnost svetih tekstov nemalokrat odpira neštete interpretacije, ki jih je moč usmeriti v povsem različne smeri. Nošenje naglavnih rut in obrezovanje (ki sicer izhaja že iz predislamske tradicije), zapiranje v kleti, verske vojne ali nemara samomorilski podvigi teroristov niso edina islamska realnost. Islam, ki ga je v zgodovinskih okoliščinah vodila patriarhalna družba, se lahko prevede tudi na utrip sodobne Evrope. Že zarez v balkanski islam odpre pogled na drugačen muslimanski svet, v nekaterih ozirih oddaljen od tistega, kar v Evropi pogosto označujemo kot »neobhodno muslimansko«. Hkrati nam sociološko strmenje v imigrantsko situacijo šestdesetih in sedemdesetih let, zaznamovano z neizobraženostjo, revščino, močnimi kulturnimi vplivi ter getoizacijo pomaga pri razumevanju negativne etikete, ki je bila pripeta na muslimanske skupnosti starega kontinenta, a skozi generacije izgublja svojo upravičenost. So zapiranje v geta, protesti proti grajenju džamije in teroristične stige edina rešitev ali nemara zgolj metaforična burka, s katero »napredni« Evropejci zakrivajo svoje muslimanske rojake?

Tekst: Pina Sadar

Foto: Flin Media

24PI4

foto: Oto Žan

»TABORNIK SI PO DUŠI VSE ŽIVLJENJE«

KLEMEN MARKELJ, NAČELNIK ZVEZE TABORNIKOV MESTNE OBČINE KRANJ

V Kranju bo 4. aprila že osmič potekala čistilna akcija Očistimo Kranj 2009 – Kranj ni več usran, ki jo tako kot prejšnja leta pripravlja Zveza tabornikov občine Kranj skupaj s Poslovno skupino Sava in Mestno občino Kranj. Letošnja tema je kanjon Kokre, ki je bil nekdanj s sprehajalnimi potmi in kopališčem rekreativni center Kranja, črno točko pa še posebej predstavlja most pri Čebelici. Tokrat smo se pogovarjali z načelnikom Zveze tabornikov Mestne občine Kranj in tudi idejnim očetom projekta Očistimo Kranj. Pa ne samo o akcijah, ki jih taborniki pripravljajo, ampak o taborništvu nasploh.

Katere starostne skupine je med taborniki največ, kdaj se otroci največ odločajo, da pristopijo k tabornikom?

Mislím, da je največ otrok iz drugega, tretjega in četrtega razreda. Takrat jih tudi najbolj zanima, kaj se dogaja pri tabornikih, vseč jim je oditi na taborjenje, malce stran od staršev, da sami zaživijo z vodnikom... Potem pa se obdržijo tja do konca osnovne šole ali še dlje, če vod dobro funkcionira.

Pa se kasneje – če se denimo želijo pridružiti šele pri trinajstih letih – težje integrirajo v vod, ker nimajo osvojenih znanj, ki jih njihovi vrstniki že imajo?

Ne, nič težje se ne integrirajo, saj je navadno tako, da nek prijatelj povabi posameznika k tabornikom in mu tudi nudi zaslombo. Če delim svojo taborniško zgodovino: pri tabornikih sem bil kot osnovnošolec, pa se nekako ni izšlo; potem spet proti koncu osnovne šole, a spet ni šlo; potem sem se pa v začetku študija pridružil rodu, v katerem sem še sedaj, torej Rodu Staneta Žagarja mlajšega; tu sem že več kot deset let. Taborniška znanja sem usvajal sproti, sicer pa vodnik sploh nikoli nisem bil. Človeka se vedno da uporabiti, če je praktičen.

Torej ovir ni?

Ne, ovir ni, sploh za mlade ne. Če bi kdo rad kreativno preživel svoj prosti čas, če bi rad uresničil svoje ideje, so taborniki idealna priložnost. Na tak način se lahko naučiš tudi veliko neformalnih stvari, ki ti kasneje v življenju pridejo prav. Že na sam sestanek voda se moraš pripraviti, kar mlade tabornike učimo na vodniških tečajih. In tudi naprej, v bodoče – če želiš organizirati neko zadevo, se moraš pripraviti, organizirati namestitev, prevoz... to so vse zadeve, ki mlade bogatijo.

Koliko je študentov med taborniki?

Lahko rečem, da je več kot četrtina kranjskih tabornikov študentov. Ti v večini vodijo kranjske rodove. Sicer pa mo-

rata biti v vodstvenem kadru načelnik in starešina polnoletna, torej morata biti tudi pravno formalno odgovorna. Vodniki so v glavnem dijaki, nekateri vodništvo potegnejo tudi v študentski staž. So pa kranjski študentje kar zelo prisotni med taborniki in delajo dobro.

Koliko sploh je v Kranju tabornikov?

V Kranju so štirje rodovi in vsega skupaj okoli 500 tabornikov: najmočnejši je Rod stražnih ognjev, tu so še Rod Stane Žagar mlajši, Kokrški rod in Rod Zelenega Jošta, ki spadajo pod krovno organizacijo Zvezo tabornikov občine Kranj. Ta usklajuje delo in jim pomaga, skrbi za dom v Marindolu, imamo pa tudi intervencijsko enoto civilne zaščite. Taborniki smo tudi družbeno koristni.

So najstniška leta tista, v katerih je najmanj tabornikov, torej največ osipa?

Ja, če ni dobre družčine, se sam ne moreš boriti. Moraš imeti neko družčino, s katero greš z veseljem na akcijo, na sestanek, kaj ušpičiš ali realiziraš. Prisiliti jih ne moremo, da ostanejo.

Kakšna je razlika med skavti in taborniki? Kot je razbrati s forumov, med njimi namreč vlada rivalstvo?

Gre za tipično slovensko bipolarnost. Ves čas se delimo na leve in desne, na črne in bele, na oražne in rumene. Taborniška organizacija se je organizirala po 2. svetovni vojni, ker nekako skavti niso bili ideološko primerni, so bili pa skavti pred 2. svetovno vojno v Kranju zelo močni. V svetu sta se skoraj istočasno razvili dve organizaciji: v Ameriki je z gozdovništvom pričel Ernest T. Seton, v Angliji pa lord Baden-Powell s skavtstvom. Lahko rečem, da smo taborniki skavti, ker spadamo v mednarodno skavtsko organizacijo. Vsi delamo v sozvočju z naravo, razlikujemo se pa v tem, da imajo skavti načelo človek-bog-narava, taborniki pa človek-narava. Pa tudi pri tabornikih nikogar ne omejujemo glede tega; smo strpní in tolerantni.

Ampak vseeno nekaj rivalstva je?

Malo ga mora biti, saj je to zdrav način, da kaj narediš bolje. Sicer pa se vabimo na akcije. Lahko se pohvalimo, da imamo s katoliškimi skavti tudi skupno akcijo Luč miru ob novem letu, ko skupaj prinašamo luč, ki roma iz Betlehema.

Kaj je glavna funkcija taborništva – vzgoja?

Vzgoja, motivacija mladih, da poskušajo prosti čas preživeti v naravi in odgovorno, da ga ne zapravijo kar tako ter naučiti mlade neformalnih stvari za življenje.

Na primer?

Lahko se naučiš šivanja, orientacije v prostoru, usvajaš določene veščine po programu in potem po določenem številu dobiš nagrado za to. Lahko si novinar, kuhar, fotograf, orodjar. Lahko se naučiš postavljati enostavne ali zapletene objekte, narediti kakšno polico ali zasilni bivač. Naučiš se, kako se čim bolj znajti v primeru, če te ujame nevihta, da te ne udari strela ali da ne boš še bolj moker. Take praktične stvari iz vsakdanjega življenja...

ČISTILNA AKCIJA

OČISTIMO KRANJ – Kranj ni več usran!

Kdaj: 4. 4. 2009

Kje: ob 9h na Glavnem trgu, ob 10h pred Šmartinskim domom Stražišče

Kaj: mestna naselja mestne občine Kranj in kanjon reke Kokre

Udeležbo potrdite na klemenmarkelj@yahoo.com do 16. marca 2009.

Prva asociacija, ki jo imamo ob tabornikih, je zagotovo srajca z našitki. Kaj predstavljajo in pomenijo vsi ti našitki?

Taborniki imamo svojo svečano uniformo: taborniški kroj. Nosi se na večjih akcijah, na taborjenjih ob večernem in jutranjem zboru, ko se dviga in spušča zastava, zraven pa se, če je taborniška zastava, poje taborniška himna – »Dviga plamen se iz ognja« – če pa je slovenska zastava, pa slovenska himna – poudarjamo torej tudi domovinsko zavest. Na kroju je na eni strani znak matičnega rodu, znak Zveze tabornikov Slovenije, na drugi strani pa slovenska zastava. Na rokavih so našitki raznih akcij, na članskem traku imaš potem značke za osvojena znanja – prvi ali drugi plamen oziroma prvi, drugi ali tretji vozec in če imaš funkcijo (starešina, načelnik...), je označeno tudi to. Okoli vratu imaš rutko, ki pove, v katero starostno skupino tabornik spada.

Kaj pa mednarodna mobilnost?

To je pri tabornikih zelo dobro, saj lahko potujemo po svetu. Organizirajo se različni izleti, razpisi se nahajajo v naši reviji Tabor, prek katere se lahko prijaviš, plačaš kotizacijo in se potem družiš z ostalimi podobno mislečimi iz drugih držav. Zleti oziroma jamboreeji so srečanja tabornikov, nekakšni večji tabori. Letos imamo denimo v aprilu v Murski Soboti zlet, kjer bodo udeleženci deset dni uživali. Tu se sklenejo nova prijateljstva, nova sodelovanja...

Je kakšna meja, do kdaj si lahko tabornik?

Tabornik si po duši vse življenje, aktiven pa si, dokler imaš stik z mladimi, dokler si jim »kul«. Potem ko tega več ni, je bolje, da se umakneš. Taborništvo je organizacija za mlade, ampak če nekaj časa preživiš v naravi, to ostane tvoj hobi.

Tekst: **Mojca Jagodic**

Foto: **Oto Žan**

PLANICA, PLANICA, SNEŽENA KRALJICA...

... le kdo je ne pozna, lepote iz snega? Leto je naokrog in pred vrati je ponovno ena največjih športnih prireditev (če ne kar največja) pri nas – **smučarsko skakalni svetovni pokal v Planici**. Dolina pod Poncami bo tako letos od **19. do 22. marca** ponovno gostila vse najboljše smučarske letalce.

Planiška **velikanka bratov Gorišek** bo tudi letos gostila finale svetovnega pokala v smučarskih skokih in bo tako kot vsako leto dala tisti pravi priokus skakalni sezoni. Na tej skakalnici s kalkulacijsko točko 185 je bilo zabeleženih že kar **67 svetovnih rekordov**, trenutni pa je v lasti Norvežana **Björna Einarja Romörena** in sicer dolžina **239 m**, ki jo je skočil leta 2005. Poleg tega je bil aktualni slovenski državni rekord postavljen v Planici: dosegel ga je Robert Kranjec, ki je skočil 229 metrov. Tudi prvi skok čez **200 metrov** je bil dosežen v Sloveniji in sicer leta 1994, ko je Finec **Toni Nieminen** skočil 203 metre daleč. Poleg novejših skakalnice bratov Gorišek pa je v Planici tudi **Bloudkova velikanka**, na kateri je leta 1969 Avstrijec **Sepp Bradl** postal prvi človek s skokom čez 100 metrov, skočil je 101 meter. Lani je v Planici vso konkurenco premagal Gregor Schlierenzauer, ki mu je uspel tudi najdaljši skok lani, dolg 233,5 metra. Poleg obeh posamičnih tekem, na katerih je zmagal ta avstrijski mladenič, pa je bila še ekipna tekma,

ki so jo z osmimi skoki prek 200 metrov osvojili Norvežani. Tudi Slovenci se lahko pohvalimo s kar nekaj uspehi na svoji domači skakalnici. Lani sicer ni nikomur od naših uspel skok na stopničke, se je pa prav pod njih s četrtem mestom zavihtel Robert Kranjec, naši orli pa so osvojili tudi ekipno četrto mesto. Leto pred tem je bilo za naše nekoliko uspešnejše, saj sta Jernej Damjan in Robert Kranjec končala eno izmed tekem na tretjem ter četrtem mestu. Zmage na planiški velikanki nam v samostojni Sloveniji še ni uspelo osvojiti, **Primož Ulaga** pa je leta 1983 in 1988 osvojil zmago še kot član jugoslovanske ekipe.

Zgodovina samega skakalnega športa sega v leto 1809, ko je na Norveškem Olaf Rye zabeležil prvi skok, v Sloveniji pa smo se s tem športom spoznali šele leta 1921. Naš prvi rekorder je bil z devetimi metri Jože Pogačar, prvi Slovenec s skokom čez 100 metrov pa je bil **Rudi Finžgar**. Vsem Slovincem je verjetno poznan tudi Jože Šlibar, prvi in edini Slovenec s svetovnim rekordom, ki pa ironično ni bil dosežen pri nas v Planici, temveč v Avstrijskem Oberstdorfu. Prva skakalnica v dolini pod Poncami je bila postavljena že **pred letom 1930**, leta 1934 pa so po načrtih znamenitega slovenskega konstruktorja **Stanka Bloudka** zgradili za takratne razmere pravo velikanko, ki je omogočala rekordne daljave tudi čez magično mejo 100 metrov.

Planica nam že kot po pravilu vsako leto da enega junaka, ki popolno zasenči ostale. Pred že omenjenim lanskim junakom Schlierenzaurjem je bil to leta 2007 Poljak Adam Malysz, ki je osvojil vse tri tekme, leta 2005 pa je bil junak Romören s takrat postavljenim svetovnim rekordom, ki velja še danes. Le kdo bo letošnji junak? Bi bil lahko to kdo od naših skakalcev? Odgovor na ti dve vprašanji bomo dobili že v naslednjih dneh na "prazniku slovenskega športa".

Tekst: **Žan Sadar**
Foto: **Bojan Okorn**

V PLANICO S KLUBOM ŠTUDENTOV KRANJ

V Planico se lahko podate tudi s prevozom, ki ga organizira KŠK – za člane je cena 3 €, za nečlane pa 7€. Odhod bo v soboto, 21. 3. 2009, ob 6. 30 izpred Sloge na Primskovem. Karta ni vključena v ceno. Prijavite se lahko Info točki KŠK.

SPLETNI STRIPI

Spletni stripi (»webcomics«, »online comics« ali »internet comics«) so stripi, ki živijo na spletu, redkeje pa s tem izrazom označujemo tudi stripe, ki sicer izhajajo v tiskani obliki in v spletni različici ponujajo arhiv. Prednost spletnih stripov je očitna: stripofilom brezplačno nuditi užitek ob prebiranju, ustvarjalcem stripov pa brez kolobocij in travm z iskanjem založnikov nuditi prostor za izražanje. Na svetovnem medmrežju je več kot 18 000 otokov spletnih stripov – od tradicionalnih stripov do grafičnih romanov, ki pokrivajo različne žanre in teme. Le redki so tudi finančno donosni.

Spletni medij je omogočil razvoj posebnega žanra spletnih stripov: geek stripov. Za zahtevnejše uporabnike računalnika ali naravoslovno naravnane bodo najbrž zanimivi (in smešni) naslednji spletni naslovi:

xkcd: <http://xkcd.com/>

XKCD je spletni strip romance, sarkazma, matematike in jezika, ki ga avtor Randall Munroe, nekdanji sodelavec NASE, ažurira trikrat tedensko – ob ponedeljkih, sredah in petkih. Kot pravi avtor, xkcd ni akronim, ampak le beseda brez blagovno-vojnega fonetičnega izgovora. Strip je sicer eden izmed precej klikanih, teme posameznih objav pa variirajo; nekatere so le izjave o življenju in ljubezni, druge so matematične ali interne znanstvene šale, spet nekatere vključujejo preprost humor ali se nanašajo na pop kulturo.

Blaugh: <http://blaugh.com/>

Blaugh je neuradni strip blogosfere. Ustvarja ga tandem Fitzpatrick in Pirillo, finančno pa ju pri projektu spodbuja spletni mogotec GoDaddy. Slikovit, satiričen in komičen strip o blogosferi ponavadi parodično obravnava blogerske ego manijake ali dogodke, ki so pritegnili precej pozornosti v blogosferi. Ker je vezan na angleško govoreči trg, boste za umevanje katere od internih šal potrebovali nekaj podlage.

Ctrl + Alt + Del: <http://www.ctrlaltdel-online.com/>

Ctrl + Alt + Del (CAD) je strip avtorja Tima Buckleyja, ki se s stripovskim zabavanjem geekovskega občinstva dejansko preživlja. Ime stripa, ki se sicer ukvarja z igricami, spletom in geekovsko kulturo, se jasno nanaša na »priljubljeni« ukaz operacijskega sistema Windows v kombinaciji treh tipk: Control-Alt-Delete. CAD, ki obstaja od leta 2002, se osveži trikrat tedensko: ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Calvin and Hobbes: <http://www.calvinandhobbes.com/>

Eden izmed stripov, ki se je rodil v tiskani izdaji leta 1985, danes pa je njegova spletna različica zgolj priboljšek za njegove oboževalce, je Calvin in Hobbes oziroma Gašper in Hops, kot so nekdanj slovenili v Delu. Strip Billa Watersona o šestletnem dečku Calvinu in njegovem

ljubkem plišastem tigru Hobbesu je nekdanj rušil prave rekorde, saj je bil na vrhuncu svoje slave dnevno distribuiran v 2400 različnih časopisih, danes pa spletna različica ponuja ponovitve njunih epizod.

Garfield: <http://www.garfield.com>

Tudi najbolj len maček, kar jih je kdaj koli obstajalo v risanem okolju, ima svoje spletno pribežališče, kjer garfieldovci lahko spremljajo njegove dnevne prigode. Strip Jima Davis je v medijih znan že vse od leta 1978, hkrati pa je tudi ponosni nosilec Guinnessovega rekorda za najbolj množično razširjen strip.

Če vam zgornja uredniška bera stripovskega zabavlja ni dovolj, si dajte duška s stripovsko enciklopedijo www.comicvine.com.

Tekst: **Mojca Jagodic**

Foto: www.calvindandhobbes.com

APRIL 09'
KluBar

www.ksk.si/cetrtranje

Kartica AOČet:

Kartica AOČet nagradi vse Četrtranje, ki pridejo na zabavo med 21. in 22. uro.

Vsak peti takšen obisk je ustrezno nagrajen. Za vsak nadaljnji peti obisk pa se nagrada podvaja (npr. 5 obiskov = 1 nagrada, 10 = 2, 15 = 4, ..., 25 = 16, 30 = 32).

Kartico AOČet na blagajni med 21. in 22. uro obvezno potrdite. S seboj morate imeti dokument s sliko, da lahko indetificiramo lastnika oziroma imetnika kartice!

Velja le za polnoletne!

1€ hour:

Med 21. in 22. uro je vsa pijača v akciji po 1 € (razen Red bull set in cocktail).

2.4 - I HEAR SLOVENIJA

glasba : slovenska glasba

9.4 - ČEZ MEJO

glasba : glasba glede na državo

APRIL 09' KluBar

www.ksk.si/cetrtranje

Pijača v akciji:

Cene pijač so študentske.

Vstopnina:

-člani Kluba študentov Kranj
(veljavna članska izkaznica ali
začasna izkaznica z osebnim
dokumentom) – BREZPLAČNO

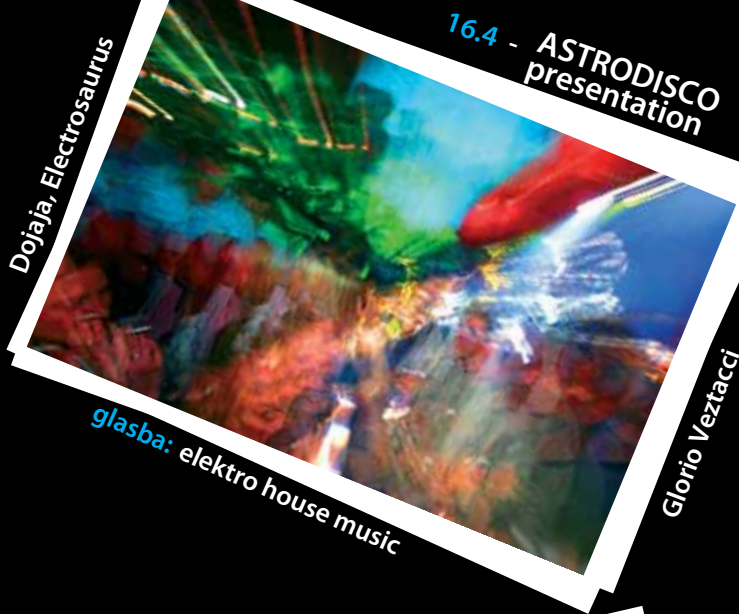
-ostali obiskovalci – 2,50 €

VSTOPIJO LAHKO LE POLNOLETNI!

Dojaja, Electrosaurus

16.4 - ASTRODISCO
presentation

Glorio Veztacci

glasba: elektro house music

23.4 - APRILFEST

glasba: "Oktoberfest" music

30.4 - PRAZNIK DELA

koncert: Rock Partyzani

glasba: pop music

MEDNARODNA MATURA

Kot vsako leto so tudi letos na informativna dneva odšli dijaki tretjih in četrtnih letnikov srednjih šol, vendar pa so se malce drugačnega informativnega dne lahko udeležili tudi dijaki drugih letnikov gimnazij, kjer so jim predstavili program »Mednarodna matura«.

Ta program je namenjen dijakom tretjega in četrtega letnika gimnazije, ki naj bi bili aktivni na različnih področjih, bi na le-teh dosegali visoke uvrstitve ter rezultate in bi bili obenem vsaj prav dobri (če že ne odlični) v gimnazijskem programu, ki ga obiskujejo. Ocena pri glavnih predmetih – slovenščini, angleščini in matematiki – pa ne bi smela biti nižja od prav dobro (4). Razveseljiva novica je predvsem ta, da celoten pouk poteka v angleškem jeziku, razen seveda pouk slovenščine ter drugega tujega jezika (če ga vključiš v svojo izbiro). S tem pridemo do samega bistva mednarodne mature, ki naj bi olajšala strmo in naporno pot do študija na tujih (priznanih) univerzah, obenem pa je enako primerna za vpis na domače univerze po zgledu naše, več kot stoletje stare mature.

Po drugi plati pa se človek začne spraševati o nacionalno-jezikovni pripadnosti, ki jo mednarodna matura vsaj na jezikovni ravni izniči, kot primer pa lahko navedem dejstvo, da se skupina najstniških Slovencev, dijakov tega programa, uči, komunicira, morda celo opravlja in šali v angleškem jeziku. Na ta pojav lahko gledamo tudi kot na

pozitivno dejstvo; namreč znanje prvega tujega jezika je na dovolj visoki ravni za vsakdanje sporazumevanje, vendar mi verjemite, da bi vam znala večina slovenistik in slovenistov vpis v ta program hudo zameriti ter bi vas za nameček ozmerjala z izdajalci, morda pa bi v vsej svoji zaverovanosti v kulturno-literarno dediščino slovenskega jezika dodala, da se Prešeren zagotovo obrača v grobu, vendar bi ob enem pozabila na »Čopov posmrtni odziv«, ki pa bi se lahko razbral kot pritrdilen smehljaj, česar ne morem in ne smem trditi z gotovostjo, s kakršno si slovenisti/ke dovolijo »interpretirati Prešernov posmrtni odziv«.

Zanimivo je zlasti dejstvo, da pri mednarodni maturi dijak obiskuje zgolj 6 predmetov in TOK (teorija spoznavanja), kar bistveno omeji širino spektra znanja, ki ga dijaki pridobivamo v nacionalnih gimnazijah. Če bi v programu Mednarodna matura izbral poleg obveznih slovenščine, matematike in angleščine še fiziko ter kemijo, ti ostane zgolj en družboslovni predmet, pa naj bo to tuj jezik, filozofija, geografija ali kar koli drugega, kar bi bilo primerno znanje za bodočega intelektualca, doktorja znanosti na velenjenjeni in svetovno priznani univerzi.

Ob vseh dobrih ter slabih faktorjih, ki jih vidim v samem programu Mednarodna matura pa me nenazadnje zbega tudi samo dejstvo, ki ga Gimnazija Bežigrad in II. Gimnazija Maribor (edini dve nosilki tega programa v Sloveniji) z veliko mero promovirata: ali je resnično tako preprosto priti na Oxford, Yale, Harvard in preostale tradicionalno odlične in nepogrešljive univerze za celotno zahodno civilizacijo, zgolj z odlično opravljeno mednarodno matura. Kljub boljšim vezam (in poznanstvom) ter mednarodno bolj priznanemu oziroma poznanemu programu se najverjetneje zatakne pri finančah (če ne že prej), kajti šolnine na svetovno cenjenih univerzah so nepredstavljivo visoke in zagotovo trd oreh za veliko večino slovenskih družin.

Kot je povedal ravnatelj Gimnazije Kranj, se bo program Mednarodna matura na Gorenjskem začel izvajati v obdobju nekaj let, kar bo za celotno gorenjsko regijo velika pridobitev; če ne zaradi drugega, pa vsaj zato, da se Kranj (tudi) v smislu izobraževanja v angleškem jeziku postavi ob bok slovenski in štajerski prestolnici.

Tekst: **Barbara Zupanc**

Foto: **Oto Žan**

VSI NA ŠKIs!

Zimsko idilo so študentje dodobra izkoristili 21. februarja, ko je na Rogli potekalo športno tekmovanje v smučanju in deskanju na snegu Vsi na ŠKIs. Tekmovanja v organizaciji Zveze študentskih klubov Slovenije se je udeležila tudi ekipa Kluba študentov Kranj in v konkurenci 47 tekmovalcev v tekmovanju v veleslalomu in deskanju skupno osvojila bronasto 3. mesto.

Po dopoldanskem rekreativnem delu so popoldne namenili nesmučarskim vragolijam na snegu: kepanju, pink ponku, vlečenju vrvi, igranjem snežnega pikada, sončenju, predvsem pa druženju s študenti iz vse Slovenije.

Tekst: **Mojca Jagodic**

Foto: **Miha Petran, Tomaž Ropret**

3, 2, 1 ... gremo!

Tržičani so že navsezgodaj poskrbeli za dobro voljo

KŠK-jeva Sabina v lovu za kolajno

Dve stotinki prednosti pred prejšnjo tekmovalko

Kdo bo koga: KŠK proti Klubu tržiških študentov

Nova disciplina: pink ponk na snegu

Preverjanje proge pred tekmo

Dekleta se pripravljajo na štart

Navdušenje nad rezultatom KŠK-jev je neizogibno

Svoje spretnosti so pokazali tudi deskarji

Gasilska (s kolajno za 3. mesto)

JEZIKOSLOVNA PRAGMATIKA V TELE-NOVELAH ALI ŠPANŠČINA, KI JO ME VSE ZNAMO

»Veliko sem gledala telenovele in sem počasi vse razumela in sem se kar dobro naučila špansko. Potem sem se odločila za ta študij,« večkrat začno svojo življenjsko zgodbo moje kolegice hispanistke. V pričujoči članek sem vložil veliko znanstveno-raziskovalnega dela, saj je šel kelih latinskoameriških »žajfnic« mimo mene, a vendarle vam lahko predstavim pragmatični vidik zivanja v televizijo ter hlipanja v čipkaste robčke in vam za nameček ponudim še nabor najfrekventnejšega besedišča, ki se pojavlja v tovrstnih presežkih sedme umetnosti.

Magičnorealistično in pravično vzdruže se iz produkciskih razlogov včasih zabriše. Ker v ozadju ni pripovedovalca, ki bi začel zgodbo z »nekoč je živel/a...« (»érase una vez...« v španščini), je potrebno poskrbeti za prodorno »špico« in ganljivo glasbeno spremljavo: zmaga gre definitivno naslovom kot so »**Heridas de amor**« (Rane ljubezni), »**El privilegio de amar**« (Privilegij ljubezni oz. ljubljena) ali pa zimzelena »**Y soy rebelde**« (In sem upornik/ca), verjetno najpopulárnejša melodija zvonjenja na mobilnih. Takoj nato potrebuje dobra telenovela udaren, prodoren, ganljiv naslov, saj so zgolj imena glavnih junakinj (Esmeralda, Emperatriz, Marina, Betty, Victoria, Valeria) že nekoliko izzvenela. Vzdržal se bom komentarjev o tem, kako so naslednji naslovi uradno prevedeni v slovenščino – trudoma se jih namreč lotevajo dame, ki sem jih omenil v uvodniku. Ponujam torej nekaj primerov in dobesedne prevode: **Fuego en la sangre** (Ogenj v krvi), **Tormenta en el paraíso** (Nevihta v raju), **El precio del silencio** (Cena molka), **El cuerpo del deseo** (Telo poželjenja), **Infieles anónimos** (Nezvesti anonimneži), **Las tontas no van al cielo** (Neumnice ne gredo v nebesa [prvi naslov, ki se me dotakne]), **Amarte es mi pecado** (Da te ljubim, je moj greh) etc. Nekoliko več prostora pa bi namenil besedišču in sociolingvističnim vidikom. Prvo, na kar je potrebno opozoriti, je širok nabor variant španskega jezika, ki so v razmerju do evropske španščine podobne tistim ameriškim do britanske angleščine. Rahlo izkrivljeno in poenostavljeno, a v primeru jezika Latinske Amerike še obogateno z mešanico staroselskih jezikov. Španci v resnici izgovarjajo tisti smešni glas, ki ustreza angleškemu nezvenečemu /θ/, »th« v »think«, v španščini kontinenta čez lužo pa ga izgovarjajo kot /s/ (ker lahko govoriš pred ogledalom, ne ga bi ga popljuval). Argentina je znana po tem, da grafema »ll« in »y«, ki ju večji del Španije izgovarja kot /j/, tam slišimo kot /z/ – tako boste lahko nemudoma detektirali argentinske nadaljevanke. Vsekakor ima latinskoameriška španščina mehkejši zven. Če bi se v španščini radi v prvi vrsti ljubili, sovražili in zmerjali, vam bo leksikalna usmerjenost telenovele ustrezala. Že sam značaj nadaljevanke je, da bodisi nekoga iskreno in strastni ljubiš bodisi na smrt sovražiš, o čemer pričajo (kar bi verjetno na tak ali drugačen način potrdila tudi statistika) najljubši izrazi oseb v vsakem izmed sedemstotih delov. Sovraštvo (čeprav je med njim

in ljubeznijo tanka meja – nauk telenovel) izražajo s »**te odio**«, »**te detesto**« (sovražim te), »**no quiero verte aquí**« (nočem te videti tukaj), »**te juro que te mato**« (pri-sežem, da te bom ubil/a – kjer jasno vidimo rabo sedanjika (mato) z vrednostjo prihodnjika (te bom ubil/a)), »**hijo de puta**« (česar ne bi prevajal) in podobnim. Ljubezniv izraz sovraštva je tudi »**¡maldito/a sea!**« (preklet/a bodi!), ki nas opozarja, da ima glagol *maldecir* dva pretekla deležnika, pravičnega (*maldecido*) in nepravilnega (*maldito*). Našli boste tudi pravo paleto izrazov, s katerimi lahko nekoga naženete: »**vete**« (pojdi! – kar se izgovori kot [bête], saj zobnoustnični /v/ v španščini ne obstaja), »**váyase**« (pojдите! – kadar nekoga vikamo), »**¡lárgate**« (izgini!), »**no vuelvas**« (ne vračaj se!) ali pa obratno, »**no me dejes**« (ne zapuščaj me!), pri čemer opazimo zanimivi zanikani velelnik, ki ima v španščini drugačno obliko kot trdilni, namreč oblike si izposoja pri subjunktivu. Dva najlepša in najbolj ognjena španska prislova sta verjetno **nunca** in **jamás**, ki sta pravzaprav sopomenki (*nikoli* [te ne bom zapustila / ti ne bom dovolil, da se poročiš s Juanito]). Ob bok se jima postavlja **siempre** (vedno [te bom ljubil]) in še nekoliko modificirani **para siempre** (za vedno [te bom utišal]), ki je le eden v seriji prislovnih določil, s katerimi se poigravajo izmuzljivi ljubimci: **toda mi vida** (vse svoje življenje [ti bom dal]), **para la eternidad** (za vso večnost) etc. Liki telenovel so presenetljivo pobožni: prav vsi se v ključnih trenutkih obračajo k najvišji inštanci (»**¡Ay por Dios!**«) (pri Bogu!) ali pa vsaj k poverjenikom na dislociranih enotah (poudariti je treba, da ima vsak zaselek svojo Devico (Virgen)): »**¡Ayúdame, Virgen de Guadalupe!**« (Pomagaj mi, Devica iz Guadalupeja!). In nenazadnje, ljubiti z vsemi otenki: »**te amo**«, »**te quiero**«, »**te adoro**«; pa izrazi, ki pridejo prav pri lekciji anatomije za laike ali pa v mraku, nekeje za dehtečimi rododendroni: »**tus ojos [verdes]**« (tvoje [zeleni] oči [če gre za Esmeraldo]), »**mi corazón**« (moje srce), »**nuestros labios**« (najine ustnice), »**nuestros cuerpos**« (najini telesi) – potem se hinavsko stemni, veter upihne sveče v lovski koči, kader se razširi, zasliši se glasba (ena izmed zgoraj omenjenih) in tristoštiriinsedemdesetega dela je konec.

Tekst: Nace Fock

PET PIV ZA CESARJA!

Govorica telesa nemalokrat pove mnogo več kot samo verbalno izražanje. Tako tudi razne geste z rokami na različnih koncih sveta ne pomenijo nujno istega.

Nepravilna uporaba določenih znakov je v bistvu celo nevarna. Tako imate lahko strašno smolo in kot turist pred kakšnim Rusom, Brazilcem, Turkom ali prebivalcem kake sredozemske države popolnoma dobronamerno uporabite gesto na prvi sliki, vendar bodo znak namesto za odlično oziroma OK (pomen v Evropi in Severni Ameriki) razumeli bodisi kot spolno žalitev bodisi kot znak za telesno odprtino ali pa za homoseksualca. V Tuniziji, Franciji in Belgiji je to znak za ničlo ali pa označuje, da je nekaj nepomembno, na Japonskem pa za denar oziroma kovance. Precej nevaren je lahko tudi znak številka dve, ki je v antičnem Rimu pomenil »Pet piv za cesarja!«, danes pa ga lahko v ZDA uporabite kot znak za dve, v Nemčiji kot »zmaga«, v Franciji kot »mir«, v Veliki Britaniji, Avstraliji, na Malti in Novi Zelandiji pa se mu kot turist izogibajte kot hudiča križa, saj pomeni »izgini« oziroma še huje: »Pojdi v ...«

Sliki tri in štiri za nas, Evropejce, pomenita številki, prva dve oziroma za Novozelandce, Britance in Avstralce ena

– v ZDA tako tudi pokličejo natakarka – in druga štiri, na Japonskem pa oboje pomeni žalitev!

Tudi slika številka pet za zahodne države pomeni številko (pet), medtem ko v Grčiji in Turčiji pomeni »Pojdi k vragu!« (Lepo rečeno, seveda). Povsod pomeni »stoj«.

Zelo zabavna je gesta številka šest: na Japonskem pomeni žensko, na Baliju pomeni »slabo«, v Južni Ameriki »tanek«, v Franciji pa »Ne imej me za norca!« V sredozemskih državah ne poskušajte izražati svoje jeze ne francoski način, ker tamkaj ta znak pomeni majhen penis.

Zelo pogosto uporabljen znak med pripadniki obeh spolov vseh starosti pa je znak na sedmi sliki. V antičnem Rimu je pomenil »Izgini!« Kaj pomeni danes, pa vsi vemo. Slika osem v zahodnih državah pomeni dve ali pa zmago, v Grčiji pa »Spelji se!«.

Pazite tudi pri številki devet. V Evropi boste morda mislili »ena« ali pa jo uporabljali pri štopanju, na napačnem kraju in v napačnem trenutku v Avstraliji pa boste nekemu sporočili, naj ga gleda »k...«. V Grčiji je pomen podoben (»izgini« ali »pojdi v ...«). Na Japonskem pomeni pet ali pa moškega.

Ni vse tako nedolžno, kot se zdi!

1

2

3

4

5

6

7

8

9

Tekst: Maša Nahtigal

INTERVJU

V marčevski številki se vam predstavljata dijak in profesorica Tehniškega šolskega centra Kranj, ki pa sta v sproščenih odnosih, saj ju združuje veselje do improvizacije. Udejuvujeta se v ŠILI (šolski impro ligi), kjer je Matic Anjin gojenec in je Anja (seveda) edina ženska ekipe.

Kaj si si želel/a postati po poklicu kot otrok? Zakaj?

Anja Ambrož Bizjak: Želela sem biti astronautka, ker me je fasciniralo veselje ter vse, česar nisem razumela, in se mi je zdelo to super raziskovati – znanstvenofantastično!

Matic Hodž Frelih: Imel sem podobne sanje, a želel sem si postati tudi glasbenik in raziskovalec, zato sem dolgo časa hodil v glasbeno šolo. Raziskovalec sem želel postati zaradi tega, ker sem za darilo dobil lupo.

S čim se ukvarjaš v prostem času?

Anja Ambrož Bizjak: Berem, plešem latinskoameriške plese, največ salso, in obsesivno hodim na metal koncerte. Ko je vreme primerno grem v hribe, največkrat sama, ker se tako najbolje razmišlja.

Matic Hodž Frelih: Šraufam motorje, da se lahko z njimi v ovinku še bolj nagnem. Veliko časa preživim na in ob motorju, v družbi prijateljev, kdaj pa kdaj pa skočim tudi na internet.

Največja napaka življenja...?!

Anja Ambrož Bizjak: Moja največja napaka je, da sem nekaj let nazaj mislila, da odraslost pomeni postati dolgočasen. Sedaj vem, da je to daleč od resnice.

Matic Hodž Frelih: Da sem poskusil trenirati hokej.

Samski/a? Zakaj?

Anja Ambrož Bizjak: Nisem samska. Zato, ker sem našla sorodno dušo. Ko me bo nehal prenašati, bom spet. Ker sem dala na tehniko to, da se včasih splača imeti malo manj svobode in se imaš še vseeno fino. Pa tudi ker vem, da ko enkrat najdeš enkratnega basista, ki te je sposoben voziti na metal koncerte, tega ne izpustiš iz rok.

Matic Hodž Frelih: Nisem samski, ker mi je punca všeč in se dobro razumeva. Tako se je zadeva razvila in traja, traja, traja...

Tekst in foto: **Barbara Zupanc**

CARPE DIEM!

Čeprav je latinščina mrtev jezik, je hkrati tudi zelo uporabna. »**Nulla est medicina sine lingua Latina.**« Poleg tega, da že z osnovnim znanjem tega jezika lažje razumeš tujke, strokovne izraze in tudi besede v marsikaterem drugem romanskem ali pa tudi neromanskem jeziku, je tudi skrajno zabavno v družbi malce pametovati o latinskem jeziku in sem in tja navreči kak izrek. Da se boste lahko zabavali tudi vi, sem zato tokrat namesto dolgega monologa, ki se tako hitro lahko sprevrže v nakladanje, raje napisala besedilo, iz katerega se lahko tudi vi naučite nekaj izrazov in rekov ter kakšnega veličastno navržete v pogovoru z nekom. **A priori** pa opozorim, da ne pretiravajte, če nočete obveljati za pametnjakoviča.

Vsi najbrž poznamo nekaj najbolj kultnih izjav, kot so Cezarjeva »**alea iacta est**« (kocka je padla) ali pa »**veni, vidi, vici**« (prišel, videl, zmagal). Njegova zadnja pa je seveda baje: »**(Et) tu (quoque), Brute, mi fili?**« (Tudi ti, Brut, sin moj?)

Ogromno je Cicerovih, **per exemplum »historia (est) magistra vitae**« - zgodovina je učiteljica življenja. Descartes pa je dejal: »**Cogito, ergo sum.**« Mislim, torej sem. Če to veste, ste lahko že prav važni.

Memento mori - vedi, da boš umrl. Ta stavek sem si še posebej zapomnila - potem ko sem ga morala **volens nolens** v prvem letniku vsak dan gledati na eni izmed sosednjih šolskih omaric.

Ogromno jih je povezanih z resnico. Eden bolj luštnih je zagotovo »**in vino veritas**« oziroma v vinu je resnica, kar je prav zares nuda veritas - gola resnica.

»**Carpe diem!**« pozna skorajda vsak, najbrž pa vedo le redki, da se ta rek nadaljuje z »**quam minimum credula postero**«, kar pomeni, da se ne zanašaj na jutrišnjega.

Nekaj je okrajšav, za katere večinoma sploh ne vemo pravega izvora. Tako na primer p.s. izhaja iz »**postscriptum**«, kar pomeni pozneje pripisan, pripis. R.I.P. - naj počiva v miru, da je »rest in peace«? Izvirno izhaja iz »**requiescat in pace**«, pomeni pa isto. Zanimiva sta še p.m. in a.m. v angleškem jeziku. Vsi vemo, kaj pomenita, vendar pa izhajata iz besed »**post meridiem**« - popoldne, in »ante meridiem« - dopoldne.

Veliko je izrazov, ki se uporabljajo kar tako: **homo sapiens** (razumni človek), **in memoriam** (v spomin), **alter ego** (drugi jaz), **mea culpa** (moja krivda), **vice versa** (obratno, nasprotno), **status quo** (obstoječe stanje) - **et cetera**.

Seveda je kup stavkov tudi iz Svetega pisma. Tako se Pilatove besede, ko je ljudem pokazal Kristusa in rekel, da je to človek, glasijo: »**Ecce homo!**« Kristusove zadnje besede pa naj bi bile: »**Consummatum est.**« (Izpolnjeno je.) Zahvaljevanje Bogu se po latinsko glasi »**deo gratias**«, naš učitelj za fiziko pa bi moral željo, naj nekdo prižge luč v razredu, raje izraziti s: »**Fiat lux!**« Tudi priljubljeni krvooločni »oko za oko, zob za zob« presenetljivo izhaja iz Svetega pisma - »**Oculum pro oculo, dentem pro dente.**« Zanimivi so tisti, ki v dobesednem prevodu pomenijo

nekaj prav smešnega in imajo v resnici prenesen pomen. Tako »**abi in graecum pi**« sicer pomeni, da pojdi na grški pi, v resnici pa so s tem mislili, da naj te obesijo. **Corpus delicti** pomeni dokazni predmet, dobesedno pa telo kaznivenga dejanja. Cicerova »**epistula non erubescit**« pomeni, da papir ne zardeva, lepše rečeno pa, da papir prenese vse. Kadar nekaj oznanimo vsem, povemo mestu in svetu - »**urbi et orbi**«. **Tabula rasa** dobesedno pomeni povoščeno tablico, preneseno pa nepopisan list oziroma neznanje.

Za konec pa še nekaj pregovorov, izjav, ki jih veselo uporabljamo pri nas, izhajajo pa v bistvu prav iz latinščine. Recimo geslo olimpijskih iger - višje, hitreje, močnejše - »**citius, altius, fortius**«, potem pa še naš »klin se s klinom zbija« oziroma »**clavus clavo extruditur**«, »**de nihilo nihil**« - iz nič (ne nastane) nič (brez n'č ni n'č), »**manus manum lavat**« (roka roko umije), »**lupus in fabula**« (mi o volku, volk iz gozda - dobesedno pa »volk v zgodbi«), »**pecunia regina mundi**« (denar sveta vladar), »**divide et impera**« (deli in vladaj) ...

V uredniškem odboru imamo študenta španščine in francoščine, ki se je moral učiti tudi latinsko. Srčno upam, da ne bo v tem članku našel kake napake. Sicer pa - »**errare humanum est**«.

»Nulla est medicina sine lingua Latina.« - Ni medicine brez latinščine.

»a priori« - vnaprej

»per exemplum« (tudi »ad exemplum«) - na primer

»volens nolens« - hočeš nočeš

»et cetera« - in tako naprej (etc.)

»Fiat lux!« - Naj bo luč!

»Errare humanum est.« - Motiti se je človeško.

Tekst: Maša Nahtigal
Ilustracija: Petar Stojanović

KONCERTNI NAPOVEDNIK ZA POLETJE 2009 (Slovenija in bližnja okolica)

Kdo? Eagles of Death Metal

Kdaj in kje? 18. 3. 2009 v Cvetličarni v Ljubljani

Cena? na www.eventim.si 17 evrov

Kalifornijska skupina, ki je kljub imenu predvsem mešanica bluegrassa in garažnega rocka, je bila ustanovljena leta 1998, a je šele leta 2004 izdala prvi album z imenom Peace, Love, Death Metal. Prvič so nas navdušili že na nabito polnem koncertu dve leti nazaj, tokrat se vračajo s predstavitvijo tretjega albuma, Heart On.

Kdo? Beyonce

Kdaj in kje? 26.4.2009 v Areni v Zagrebu

Cena? na www.eventim.si od 41 do 45 evrov, z organiziranim prevozom, ponujenim na www.koncerti.net, pa od 67 do 76 evrov

V Houstonu rojena Beyoncé Knowles je že pri sedmih letih pričela nastopati in kasneje zaslovela kot članica skupine Destiny's Child. Leta 2003 je izdala prvenec Dangerously In Love in uspela še kot solo izvajalka. Zdaj nam bo predstavila svoj najnovejši album I Am... Sasha Fierce, imenovan po pevkinem alter egu, Sashi, ki jo prevzame, kadar je na odru.

Kdo? The Killers

Kdaj in kje? 7.6.2009 v Ljubljani (točna lokacija še ni znana)

Cena? džabest cena je 21,7 evrov, sicer pa bo Mobitel velik del vstopnic podaril svojim zvestim ITAK naročnikom in novim naročnikom paketa Itak Džabest

Rokerji iz Las Vegasa so se našli leta 2002 in čez dve leti zasloveli s prvim albumom Hot Fuss. Večkrat jih opisujejo kot najboljšo angleško glasbeno skupino iz Amerike, saj imajo na njihovo glasbo velik vpliv britanski glasbeniki kot so U2, The Beatles, Pet Shop Boys in New Order, pri katerih so tudi našli svoje ime. Trenutno promovirajo svoj četrti album Day & Age.

Kdo? Lenny Kravitz

Kdaj in kje? 8.6.2009 v Hali Tivoli v Ljubljani

Cena? na www.eventim.si 55 evrov

Po petih letih, ko nas je multitalentirani Kravitz obiskal na Bežigranskem stadionu, se letos zopet vrača v Slovenijo. Leta 1989 je izdal prvi album Let Love Rule, ki Amerike ni navdušil, obnorel pa ostale celine. Po bogati karieri, polni nagrad in sodelovanj z velikimi imeni kot so Slash in Mick Jagger, nam tokrat predstavlja svoj deveti album It Is Time for a Love Revolution.

Kdo? *Simply Red*

Kdaj in kje? 24.6.2009 v Hali Tivoli v Ljubljani

Cena? na www.eventim.si 39 evrov

Angleška skupina se k nam vrača po treh letih s predstavitvijo albuma *Greatest hits*. Ko je pred 25 leti skupina *Fanatic Elevators* razpadla, je pevec Mick Hucknall ustanovil novo in jo poimenoval po svoji barvi las, političnem prepričanju ter ljubezni do Manchester United. V času svojega delovanja so zamenjali kopico članov, izdali deset albumov in osvojili vrsto nagrad.

Kdo? *Bruce Springsteen*

Kdaj in kje? 23.7.2009, Stadio Friuli, Videm (Udine), Italija

Cena? z organiziranim prevozom, ponujenim na KŠK-ju, za člane 75 evrov, za ostale 85 evrov

Ameriški glasbenik, znan tudi kot »The Boss«, je v svoji dolgi karieri dosegel praktično vse, kar se da. Za glasbo ga je navdušil sam Elvis Presley, potem ko ga je pri sedmih letih videl na televiziji. Leta 1972 je izdal prvega od mnogih albumov, *Greetings from Asbury Park, N.J.*, šestnajstega z naslovom *Workin in a Dream* pa januarja letos.

Kdo? *Madonna*

Kdaj in kje? 20.8.2009 na Hipodromu Stožice v Ljubljani

Cena? na www.eventim.si vse od 60 pa do 550 evrov

Kraljica popa, ki je kariero pričela leta 1981 in skozi čas nešteto krat spremenila svoj imidž, nas bo obiskala v okviru turnee *Sticky & Sweet Tour*, pevsko-plesnega spektakla, ki ga ne boste pozabili. Poseben gost turnee bo Paul Oakenfold, didžej, ki je znan predvsem po sodelovanju z U2, Rolling Stones in The Cure.

Kdo? *Coldplay*

Kdaj in kje? 31.8.2009 Stadio Friuli, Videm (Udine), Italija

Cena? z organiziranim prevozom, ponujenim na KŠK-ju, za člane 60 evrov, za ostale 75 evrov

Angleška skupina je svojo glasbeno pot pričela leta 1998 in kmalu postala sinonim za novodobni britanski pop ter ena njihovih najbolj priljubljenih skupin. Leta 2000 so izdali prvi album *Parachutes*, zasloveli in razprodali večino koncertov. Fantje, ki se sicer na veliko ukvarjajo z dobrotelnostjo, nam letos predstavljajo četrti album *Viva la Vida or Death and All His Friends*.

Tekst: **Urša Bajželj**

KRONOLOGIJA ŠTUDENTSKIH »MUČK«

Zapik je do prvih pomladnih dni peripetije v ljubljanski študentski organizaciji tamkajšnje univerze spremljal z le enim očesom, a z njim toliko bolj natančno. Pisanje o študentskem organiziranju nemalokrat potisnemo na stran, saj ima pri-dih dolgočasnega nizanja podatkov, števil in funkcij. S kančkom cinizma lahko rečemo, da so tokrat aktivisti Študentske organizacije Univerze (ŠOU) v Ljubljani poskrbeli za tragikomedijo v nadaljevanjih.

Oktober 2008. Rok za oddajo kandidatur za volitve v študentski zbor ŠOU v Ljubljani in upravne odbore študentskih organizacij visokošolskih zavodov je bil 3. oktober. Kandidati so candidature lahko vlagali osebno ali po pošti. Nekaj dni pred rokom je volilna komisija na čelu s Klavdijo Godler sprejela sklep, da beseda »pošta« v razpisu pomeni pošiljanje »po navadni pošti«. S tem sklepom je določila, da candidature prispele s priporočenimi pošilkami, niso veljavne. Tako je volilna komisija zavrnila 10 kandidatur Neodvisne študentske mreže (NŠM), v tistem času opozicijske

študentske skupine v študentskem zboru ŠOU v Ljubljani, ki so prispele s priporočeno pošto. Njena odločitev je bila dokončna. Neodvisna študentska mreža je tako nekaj dni pred volitvami organizirala protest pred sedežem ŠOU na Kersnikovi, kjer so predsednika ŠOU Tomaža Černetarja pozdravili kar z vzdevkom »Tomaž Lukašenko«. Volitve so kljub vsemu potekale 21. in 22. oktobra lani. Na šestih fakultetah – na Fakulteti za družbene vede, Filozofski fakulteti, Fakulteti za upravo, Pravni fakulteti, Fakulteti za matematiko in fiziko ter na Fakulteti za podiplomske državne in evropske študije – zaradi zavrnjenih kandidatur študenti niso mogli izbirati med dvema opcijama, pač pa so lahko glasovali le za ali proti kandidatu.

November 2008. Na volitvah je bilo izvoljenih 39 poslancev v sicer 45-članski študentski zbor, saj so študenti na treh fakultetah glasovali proti ponujenim opciji. Študentski zbor v stari sestavi se je soočal z nekaterimi organizacijskimi težavami pri izvedbi sej, kar je bil plod nesodelovanja med »vladajočo« Samostojno akademsko skupino (SAS) in NŠM. Zapleti so šli tako daleč, da je ob sklicu ene izmed izrednih sej, za kar je nujen podpis določenega števila poslancev, predsednik študentskega zbora Aleš Florjančič zahteval izvedensko mnenje grafologinje. Ta je presodila, da je šlo pri nekaterih podpisih poslancev NŠM za pisavo iste osebe. Konec novembra je 22 poslancev nove sestave študentskega zbora za predsednika ŠOU v Ljubljani izvolilo Mateja Poklukarja, sicer vodja SAS. Na seji je bilo prisotnih le 24 poslancev, 22 pa naj bi jih po interpretaciji predsedstva zadostovalo za večino pri 39 izvoljenih poslancih. Kasneje se je kot predsednik »na papirju« zopet pojavil Černe, saj je bila Poklukarjeva izvolitev nelegitimna.

December 2008. Krovna organizacija študentov Študentska organizacija Slovenije (ŠOS) je odločila, da ŠOU v Ljubljani izbrišejo iz registra organizacijskih oblik ŠOS. V prevodu je to pomenilo ustavitev financiranja, saj ŠOS mednje razdeljuje koncesijske dajatve od študentskega dela. Pri

POPRAVEK

V prejšnji številki Zapika smo v članku »Menza Dijaškega in študentskega doma Kranj brez bonov« zapisali, da je ravnateljica doma Marjetka Bren priznala, da so dobili kazenske točke, ker niso vnaprej pošiljali jedilnikov. Kot

je kasneje pojasnila ravnateljica, so v DŠD Kranj dobili kazenske točke samo enkrat, ker o zaprtju kuhinje v času poletnih počitnic niso obvestili naročnika, v tem času pa je ta od njih pričakoval objavo jedilnikov.

tem je ŠOU med največjimi prejemniki, saj se v njegovo blagajno na letni ravni steče kar 4,9 milijona evrov. Ponovni vpis so ŠOU obljubili ob vrnitvi demokratičnih vrednot v organizacijo. Prvi korak v smeri vračanja demokracije je bil, ko je senat ŠOU predsednico volilne komisije Godlerjevo spoznal za krivo posebno težke kršitve aktov in ji naložil kazen v višini nekaj več kot 960 evrov. Na odločitev se je pritožila.

Januar 2009. ŠOU je za 17. in 18. februar končno razpisal nadomestne volitve na fakultetah, kjer so se zgodile nepravilnosti. Hkrati je komisija za preprečevanje korupcije sprejela načelno mnenje o ravnanju predsedujoče volilni komisiji: šlo je za korupcijo.

Februar 2009. Ponovne volitve, ki jih je nadzorovalo 23 opazovalcev ŠOS, so prinesle zmago NŠM. Ta je dobila osem študentskih poslancev, SAS dva, dva poslance pa naj ne bi pripadala nobeni od skupin. Med oktobra izvoljenimi poslanci naj bi jih po besedah NŠM 15 prihajalo iz njihovih vrst, tako imajo po ponovljenih volitvah s 23 poslanci večino v študentskem zboru, ki se v času pisanja članka še ni na novo konstituiral. ŠOS bo ob dokončanju vseh postopkov in »vrnitvi demokracije« na ŠOU v Ljubljani organizacijo tudi ponovno uvrstil med svoje organizacijske oblike.

Marec 2009. V času pisanja članka ŠOU v Ljubljani še niso uvrstili v register organizacijskih oblik ŠOS.

ANKETA

Ali veste, zakaj so ŠOU v Ljubljani izbrisali iz organizacijskih oblik Študentske organizacije Slovenije?

Tomaž Čebela, 22 let

ŠOS je izbrisal ŠOU, ker ti niso želeli ponoviti študentskih volitev.

Nina Polak, 24 let

ŠOU je bil izbrisan iz ŠOS zaradi suma nepravilnosti pri izvedbi volitev. O dogajanju po izbrisu sem največ izvedela iz medijev, veliko pa se je o tem govorilo »po hodnikih« študentskega doma, kjer so se širile predvsem pretirano dramatične informacije, ki jih večina izmed nas ni jemala resno.

Lea Lipovšek, 24 let

Slišala sicer sem, da se nekaj dogaja, nekakšna neskladja. Vendar pa že v času študija nisem bila najbolj na tekočem z delovanjem ŠOU ali ŠOS. Zdaj, ko pišem diplomu, pa dogajanja niti ne spremljam.

Tekst: **Maja Kalan**
Foto: **Jure Forstnerič, Samo Bešlagič**

ZA MLADE IN NAJMLAJŠE

Tudi otroška literatura je literatura, čeravno je – vsaj v zgodnejši fazi – besedilo zapostavljeno na račun slik. Ko pa sčasoma, eni prej, drugi kasneje, tudi najmlajši postanejo bralci, se jim odpre čudoviti svet fikcije, v katerega so se sposobni uživati precej bolje in intenzivneje kot že izoblikovani, nekoliko okorni ter zelo selektivni odrasli.

Dandanes je literatura za najmlajše v pravem razcvetu, saj so številne raziskave dokazale, da je branje v otroštvu ključnega pomena za bogat besedni zaklad in za jezikovne sposobnosti, kar je kasneje izredno težko nadoknaditi. Tako založniki na najrazličnejše načine poskušajo zvabiti male nadobudneže k branju: knjige z »vgrajenimi« plišastimi igračkami, knjige, ki oddajajo zvoke, pojejo, kričijo, zvončkljajo, kvakajo, lajajo itd. Knjige, v katerih so zloženi trodimenzionalni zmaji, krokodili in tovornjaki. Knjige, ki jih lahko bereš v banji. Ampak v tej rubriki ji bomo žal preskočili in se posvetili knjigam malo bolj klasičnih oblik.

Otroška poezija se dobro obnese, so ugotovili. Očitno otrokom vezana beseda veliko lepše zveni pa še lažje si jo zapomnijo (bi znali nadaljevati: »*Ko zapoje zvonček v uri...«?*). Tu nedvomno velja omeniti **Kajetana Koviča** in njegovo nepozabno pesniško slikanico **Maček Muri**, pa že davno prevedenega in skoraj pozabljenega **Branka Čopiča**, ki se je podpisal pod **Ježkovo hišico**. Tudi basni, ki znajo biti zaradi svojih didaktičnih razsežnosti za otroke zelo primerno branje, so pisane v rimah (**Jean de la Fontaine: Muren in mravlja, Krok in lisica...**). Izpustiti ne smemo Daneta Zajca, Nika Grafenauerja in nenazadnje našega zimzelenega **Otona Župančiča**, čigar najbolj znana pesniška zbirka za otroke so **Mehurčki** (*»Nima fantek kapice, kapica ima fantiča...«*).

V pripovedništvu je spekter mnogo širši: v zadnjem času je pisanje za otroke na nek način postalo trend (je ugotovila tudi Madonna). Verjetno se spodobi, da začnemo pri **Piki Nogavički**, gospodu Ficku, Tomažu, Anici in Alfredu (Pikin konj) nepozabne švedske pisateljice **Astrid Lindgren**, po kateri je njena domovina poimenovala tudi denarni sklad za nagrade za otroško ter mladinsko literaturo. Tudi **Kästnerjeva Pikica in Tonček** sta med priljubljenimi liki »klasične« otroške literature. Sledi malo morje pravljič bratov **Grimm**, ki jih je **Walt Disney** preoblikoval v risane filme za nekoliko manj vztrajne bralce; skorajda odveč bi bilo naštevati vse mile deklice, ki so se jim v njunih pravljičah dogajale krivice, a se je na koncu vse srečno končalo. Pomembni danski avtor, ki ga poznamo po **Mali morski deklici, Gredem račku, Deklici z vžigalci**, pa je veliki (užaloščeni) pravljičar (menda je bil prepričan, da je grd, in je kljub slavi živel bolj samotno življenje, že tako zaznamovano s prerano smrtjo njegove žene) **Hans Christian Andersen**.

Pri nas je ena najbolj plodnih otroških in mladinskih pisateljic nedvomno samosvoja umetnica, pisateljica, pesnica in skladateljica **Svetlana Makarovič**, nagrajena s številnimi odlikovanji (Prešernovo nagrado je leta 2000 zavrnila), ki se je med drugim podpisala pod pravljičice **Pekarna Mišmaš**, **Kosovirja na leteči žlici**, **Sapramiška**, **Čuk na palici** in druge, mnoga njena dela pa so bila tudi uprizorjena na odru. Tudi pisatelj **Leopold Suhodolčan** je eden pomembnejših domačih piscev otroške in mladinske proze: **Krojaček Hlaček**, **Naočnik in Očalnik** in **Cepecepetavček** so le nekatera od njegovih del. Bina Štampe Žmavc, Ervin Fritz, Neža Maurer, Primož Suhodolčan, Anton Ingolič, Vid Pečjak, Polonca Kovač in Branka Jurca pa so še nekateri izmed pomembnih slovenskih mladinskih pisateljev.

Tako počasi prispemo do svetovnih klasikov literature, ki pa pritiče že najstarejšim v kategoriji »mladincev«; govorim o **Vinetouju**, **Old Shatterhandu**, divjem zahodu in bližnjem vzhodu, ki ga nemški avtor teh pustolovskih romanov na metre, **Karl May**, ni nikdar obiskal. Kot tudi Francoz **Jules Verne** ni bil nikdar na **Potovanju v središče Zemlje**, **20 000 milj pod morjem** ali **V osemdesetih dneh okoli sveta**. Sem sodi še Otok zakladov (Dolgi John Srebrni in zlati piastri!) izpod peresa **Roberta Louisa Stevensona**, ki je (tako kot kar precej mladinskih romanov) izhajal feljtonistično v neki otroški in mladinski reviji ob koncu 19. stoletja.

Nenazadnje je potrebno omeniti še nedavno sklenjeno heptalogijo, ki predstavlja pravo revolucijo v mladinski literaturi, čeprav se je tudi odrasli niso branili: **Harry Potter** Angležinje **Joanne K. Rowling**, ki si je s pravljičami, ki jih je bila pred spanjem pripovedovala hčeri, zaslužila svetovno slavo in omembe vredno bogastvo. Dokaz, da se da tudi od pisanja živeti – srečno do konca svojih dni.

Tekst: **Nace Fock**
Foto: **www.planet.si**

LETOŠNJA PODELITEV OSKARJEV

Letos je potekala že **81. podelitev** prestižnih filmskih nagrad **oskarjev**. Vsako leto prireditve poteka v Los Angelesu, v Hollywoodskem gledališču **Kodak Theater**. Letošnja prireditev je potekala v znamenju filma *Reveni milijonar*, ki je povsem zasenčil ostalo filmsko industrijo.

Žirijo je letos očitno najbolj navdušil film **Reveni milijonar** (*Slumdog milionare*), ki je prejel kar **osem** od trindvajsetih oskarjev. Največji osmoljenec je film *Nenavadni primer Benjamina Buttona*, ki je bil nominiran kar trinaškrat, a je prejel le 3 oskarje, kar je zagotovo manj, kot so ustvarjalci pričakovali. Poleg omenjenih filmov so bili med največkrat nagrajenimi in nominiranimi še filmi *Milk*, *Vitez teme* in *Bralec*.

Film, ki je kot kaže zaznamoval leto 2008, je posnet po literarni predlogi Vikasa Swarupa, romanu z naslovom *Q&A*. Govori o **indijskem 18-letniku**, ki je prišel vse do zadnjega vprašanja na kvizu Lepo je biti milijonar, nato pa so ga osumili goljufanja in odpeljali na zaslisanje, kjer je fant povedal svojo zanimivo življenjsko zgodbo o krutem odraščanju ter **revščini v Indiji**. Scenarij je napisal Simon Beaufoy, režirala pa sta ga Danny Boyle in Loveleen Tandan. Glavni lik, najstnika iz Indije, je odigral dokaj neznani igralec Dev Patel, ki je bil pred tem javnosti poznan le iz mladinske serije *Skins*. Dev sicer ni bil izbran za najboljšega igralca, je pa film prejel oskarja za najboljši film, najboljšo režijo, kamero, mešanje zvoka, filmsko montažo, najboljšo izvirno glasbeno podlago, najboljšo izvirno pesem in za najboljši scenarij po že prej objavljeni predlogi.

Izmed ostalih pomembnejših zlatih kipcev je oskarja za najboljšo moško vlogo prejel **Sean Penn** za vlogo Harveyja Milka iz filma *Milk*, za najboljšo žensko vlogo pa **Kate Winslet**, ki je v filmu *Bralec* igrala Hanno Schmitz. Oskarja za najboljši stranski vlogi sta prejela Penelope Cruz (*Ljubezen v Barceloni*) in Heath Ledger (*Vitez teme*).

Oskarji so najbolj prestižna filmska nagrada, ki jo podeljujejo že **od leta 1928**. Vsako leto podelijo **23 oskarjev**, zmagovalce pa izberejo vsi člani akademije, ki jih je prek 5800. Kipec je visok 4,29 cm in težiak 3,86 kg, predstavlja pa viteza s križarskim mečem, ki stoji na zvitku filma s petimi zarezi. Vsaka zareza predstavlja eno vejo filmske industrije (igralci, režiserji, producenti, scenaristi, tehniki). Filmi z največ oscarji so *Ben-Hur*, *Titanik* in *Gospodar prstanov*: Kraljeva vrnitev, ki jih imajo po 11.

Oskarji so med znane izstrelili že več igralcev in filmov, torej so dobra odskočna deska za vse igralce. S prejemom oskarja so med drugim zasloveli tudi Nicholas Cage, Jack Nicholson, Julia Roberts, Halle Berry, Nicole Kidman in še mnogi drugi ter pa filmi kot npr. *Titanik*,

Gladiator, *Pogumno srce*, *Čudoviti um*, *Punčka za milijon dolarjev* in drugi.

Nagrade Ameriške filmske akademije privabijo vsako leto veliko pozornosti, nagrajene filme si ogleda ves svet, pomembno pa je tudi, kdo se s kom in kako obleden sprehodi po znameniti rdeči preprogi, saj je to krasnej glavna tema bolj ali manj resnih časnikov in revij.

Tekst: **Žan Sadar**

Foto: <http://www.oscar.com/>

SAMO BREZ PANIKE...

Še sama ne vem več, kako točno sem sploh odkrila Douglasa Adamsa, zagotovo pa vem, da se je po tem odkritju vse spremenilo. Kar naenkrat se nasmeheš vsakokrat, ko zagledaš brisačo, sumljivo opazuješ delfine in besno odpiraš in zapiraš vrata v upanju, da bodo pa le zavzdihnili. No, mogoče se to ne zgodi čisto vsakomur, upam pa, da jih vsaj nekaj razume, o čem govorim.

Douglas Noel Adams, s posrečenimi začetnicami DNA, je bil rojen 11. marca 1952 – kar je incidentno na isti dan kot naša Nahtigalova Maša – v Cambridgeu v Angliji. Do dvanajstega leta je uspešno zrasel do 1.83 metra in se kasneje ustavil pri 1.96 metra ter ustvaril *Štoparski vodnik po galaksiji* (*The Hitchhiker's Guide to the Galaxy*). Prvič se je Hitchhiker pojavil marca 1978 v obliki radijskih iger na BBC Radiu, ideja za naslov pa naj bi se Adamsu porodila, ko je pijan ležal na polju in buljil v zvezde nekje v Innsbrucku v Avstriji. Tiste dni se je namreč potepal naokoli s Štoparskim vodnikom po Evropi in po njegovem vsake toliko časa zašel v mesto, kjer so bili vsi gluhi ali neumni ali pa govorili v jeziku, ki ga sam ni razumel. Kasneje je gospod M. J. Simpson v Adamsovi biografiji sicer dokazal, da je bila zgodba o nastanku naslova izmišljena in da si je Adams naslov izmislil nekaj časa po potovanju po Evropi, a se pijano strmenje v zvezde na polju vseeno sliši precej bolj fascinantno.

Štoparski vodnik po galaksiji je kot neke vrste znanstvenofantastična komedija postal neizmerno uspešen tudi v obliki knjige, doživel pa je tudi več gledaliških

adaptacij, bil spremenjen v televizijsko serijo, računalniško igro in leta 2005 tudi v film. Knjiga je Adamsu prinesla tudi tri nagrade Golden Pan in nominacijo za nagrado Best of Young British Novelists Award. Njegov uspeh se je razširil na to, kar danes radi šaljivo poimenujemo trilogija v petih delih, ki jo sestavljajo *Štoparski vodnik po galaksiji*, *Restavracija na koncu vesolja*, *O življenju, vesolju in sploh vsem*, *Zbogom in hvala za vse ribe* in *Pretežno neškodljiva*. Zbirka je poimenovana *The Ultimate Hitchhiker's Guide to the Galaxy*, dodana pa ji je še kratka zgodba *Mladi Zaphod noče tvegati* (*Young Zaphod Plays It Safe*). Prva dva romana sta po mnenju mnogih najboljša in tudi Adams sam je priznal, da ni bil najbolj zadovoljen z nadaljevanji, prisoten pa naj bi bil tudi hud pritisk urednikov.

Seveda je potrebno omeniti še nekaj del vrlega Adamsa, kot sta humoristična detektivska romana *Holistična detektivska agencija Dirka Gentlyja* in *Skrivnostni zmezek z davno pozabljenimi bogovi*, knjigi *The Meaning of Liff* in *The Deeper Meaning of Liff*, ki ju je napisal skupaj z Johnom Lloydom, delo *Zadnja priložnost*, ki ga je napisal z Markom Carwardinom in pa *Losos dvoma*, ki je pravzaprav skupek kratkih zgodb, esejev, intervjujev ter nedokončan rokopis romana, na katerem je delal pred smrtjo in za katerega predvidevajo, da bi bil lahko tretji roman o detektivu Dirku Gentlyju.

Kot velik navdušenec nad tehnologijo (bil naj bi prvi lastnik Macintoshevega računalnika v Veliki Britaniji) je sodeloval pri nastanku številnih računalniških iger in programov ter se tudi zavzemal za varstvo okolja.

Leta 1999 se je z ženo Jane in hčerko Polly preselil iz Londona v Santa Barbaro v Kaliforniji ter tam preživel zadnji dve leti svojega življenja. 11. maja 2001 je nepričakovano umrl za srčnim napadom, ko si je vzel čas za počitek med rekreiranjem v telovadnici v Montecitu v Kaliforniji. Takrat je ravno delal na scenariju za filmsko verzijo *Štoparskega vodnika po galaksiji*.

Oboževalci pisatelja so se kaj kmalu odločili, da bodo dva tedna po njegovi smrti praznovali Dan brisače, kajti brisača je v Hitchhikerju opisana kot nadvse priročna stvar in ima v knjigi pomembno vlogo. Torej, če želite, oziroma ne, če si upate, lahko 25. maja z ostalimi oboževalci po svetu praznujete Dan brisače in s seboj cel dan prenašate naokoli brisačo.

Zbogom in hvala za vse ribe!

Tekst: **Urša Bajželj**

HOROSKOP

OVEN

Pomladanski dež vam bo prijal. Še malo »subrine« vržete gor, pa bo vaša volna kot iz reklame. Ker bo ponekod marca še vedno dovolj snega za smučanje, se kar ne boste mogli posloviti od zime. Eskimska vas pa se je žal že stopila.

BIK

Trma, trma, trma. Nikamor ne boste prišli, če se boste še naprej obnašali tako. Če je vaš prijatelj v enem dnevu dvanajstkrat prikolesaril na vrh Šmarjetne, res ni nujno, da to uspe tudi vam.

DVOJČKA

»Bl-narnost, Bl-polarnost in v skrajnem primeru Bl-seksualnost« bo vaša marčevska diagnoza. Zavijte se torej na Bl-cikel, saj je marec mesec Bl-hotomij: sneg na smučiščih, v dolini pa pomlad.

RAK

Jupiter in Saturn sta s svojim skorajšnjim trčenjem poleg psihično labilnega obdobja otvorila tudi paritveno sezono kleščarjev. Preberite navodila za uporabo klešč in ostalih organov, še preden se znajdete v kakšni ireverzibilni situaciji.

LEV

Pomlad vam bo prinesla lju-bezen. Natančneje - medtem ko boste nabirali zvončke nekje v grmovju, vam bo mimoidoči visokorasli kolesar vrgel v glavo prazno pločevinko piva, zato bosta deset minut kričala drug na drugega in nato šla na zmenek.

DEVICA

Jabolka imajo ogromno maščobe. Solata redi. Voda vsebuje kofein in škodljive dodatke. Polnozrnat kruh ima veliko konzervansov. Šport povzroča celulit. Čas je, da se nehate tolažiti na tako trapast način in začnete živete bolj zdravo!

TEHTNICA

Čeravno ste v rojeni v tem znamenju, priporočamo, da se po zimskem obdobju prehranjevanja s polnomastnimi picabureki in čevapčiči ta mesec še ne poskušate soočiti (iz oči v oči) s – tehtnico. Lahko je usodno.

ŠKORPIJON

Obetajo se svetli časi: stanje na vašem računu se bo končno premaknilo na pozitivno ničlo. Vsem samskim škorpionom z veseljem sporočamo, da se je sezona parjenja pričela!

STRELEC

Zardi slabih higienskih razmer se bodo dlake na najrazličnejših predelih mastile in daljšale. Pomladanski čas je ravno pravi za tuširanje in depilacijo, torej si ne pustite, že drugo poletje zapored, na plaži prikazati kot gozdni Joža in poskrbite zase že danes!

KOZOROG

Po večmesečnem lenarjenju vas bo spomladansko sonce še dodatno utrudilo, kar se bo poznalo predvsem pri šolskem delu in ocenah. V ljubezni se bodo odprla nova obzorja in ne boste se morali upreti pogledovanju za sexy sosedo/m.

VODNAR

Kot vedno boste tudi ta mesec takoj na začetku naredili nekaj tako usodnih napak, da jih boste lahko popravljali ves ostali čas. Pri tem seveda nista izvzeta ne ljubezen ne denar, ki bo še posebej trpel.

RIBI

Vaša ljubezen do kolesarjenja bo tokrat bila hud boj z racionalnim razmišljanjem. Ko se boste odločali med kolesarjenjem pri štirih stopinjah in ležanjem na kavču, raje izberite slednje. Pomlad se šele začelna.

Tekst: **Agata**

Ilustracija: **Petar Stojanović**

NAGRADNA KRIŽANKA

Geslo februarske križanke je bilo **mednarodna stran**. Teja Pavlič si je s pravilno rešitvijo priskrbel glavno nagrado – smučarsko vozovnico za Kravavec ali Roglo, tolažilna KŠK paketa pa tokrat dobita Boštjan Hafnar in Monika Kern. Rešitve Zapikove križanke za marec pošljite do prvega aprila na naslov Revija Zapik, Klub študentov Kranj, Glavni trg 20, 4000 Kranj, ali preko spletnega obrazca na www.ksk.si/zapik.

				SESTAVILA M.N.K.	SMRTNI BOJ, UMIRANJE	MESTO NA JAPONSKEM OTOKU KJUŠU	ZAPIK	NAVIŠJA IGRALNA KARTA	ALPSKA DOLINA POD TRIGLAVOM	UPORABA ELEKTRO- NIKE V LETALIH	GORA V JULJSKIH ALPAH	SREDIŠČE MOLDAVIJE V ROMUNIJI
				ANDREJ NOVAK			JAP. DIPLO- MAT ASUŠI TV VODITE- LJICA ALENKA					
				SAMICA GAMSA								
				PRISTANI- ŠČE NA JAP. OTOKU SADO				DIONIZOVA PALICA TEL. IMENIK SLOVENIJE				
				ZG. DEL STOPALA ČLEN (KRATICA)					VZDEVEK O. MLAKARJA LJUDSTVO V LAOSU			
												KOPNO OBDANO Z VODO
ZAPIK	ROMUNSKI PIANIST - RADU	STRO- KOVNJAK V ENERGETIKI	SL. IGRALKA TKAČEV VZAJEMNA POMOČ				JAP. SMUČAR HIROYA TV VODI- TELJICA EVA					
SUJAJ					REŠEVALNE SANI VITAMIN B1 V KVASU			OLEPŠAVA, OKRAS NEKD. SINOP (MESTO)				
ODTOK PLANIN- SKEGA POLJA					MAVRAH MODEL CHEVROLETA				MOŠKO IME KDOR SE GIBA			
PENEČE SE VINO						LAHEK DIRKALNI VOZ CIRKUŠKI IGRALEC				ANTON KOLAR MAJHNA ZAJE- DAV ŽUŽELKA		
RAČ. PRO- GRAM ZA DELO S PODATKI											MESTO NA KITAJSKEM	KRAJ PRI KRŠKEM
ZAPIK	KDOR GRAVIRA MADŽ. POVR- ŠIN. MERA						OBREŽJE JEZERO V S. ITALIJI					
KRATICA ZA NEM. ELE- KTROINDU- STR. DRUŽBO				PAPIR ZA TISKANJE DRŽAVA V AFRIKI								
KRATKE SANI ZA SPRAV- LJANJE LESA V DOLINO						ANGLEŠKA IGRALKA JILL SREDIŠČE VRTENJA						
STANJE PLANEGA ČLOVEKA								DRŽAVNA BLAGAJNA 18. ČRKA ABECEDA				
GLAVNO MESTO STARE BABILONIJE					SLOVENSKA IGRALKA EMA					NINA OSENAR		

rešitev križanke

naslov

davčna številka

ime in priimek

telefon

Davčno lahko posredujete tudi naknadno, ko ste izbrani
velikost majice

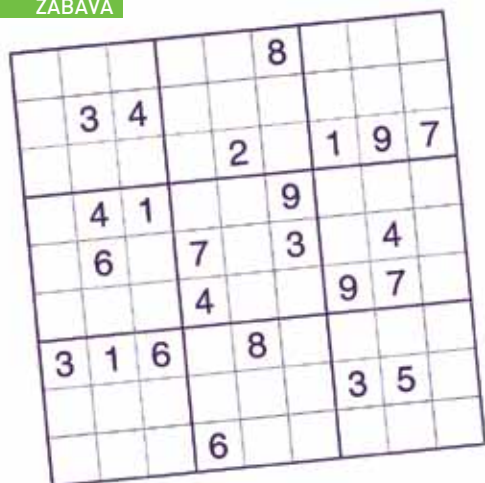
V MESTU POTEKA
ČISTILNA AKCIJA
V KANJONU KOKRE
MI NA BELVIDU PA
BOMO DANES ČISTILI
STARE CD-JEKE

AKCIJA SE JE DOGAJALA
POD VODO ...

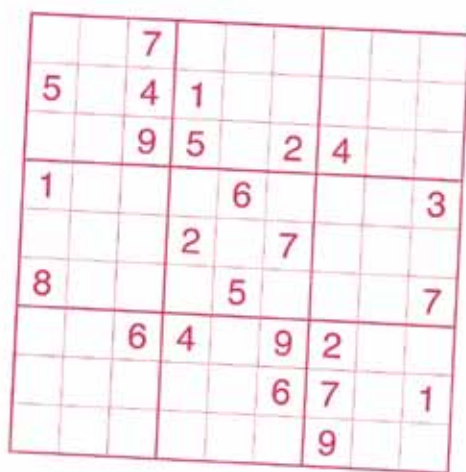
... IN NAD VODO

NAŠLI SMO :
KOLO, HLADILNIK,
KAVČ, VAZO, DEŽNIK,
TELEVIZOR ...

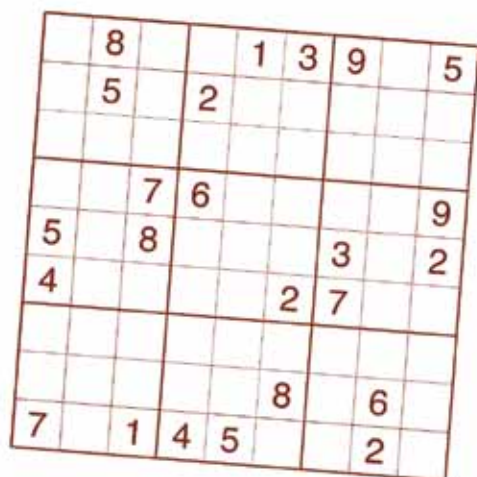
PROKLETI LOPovi, VRNITE
MI MOJE STVARI!
JAZ TU ŽIVIM!

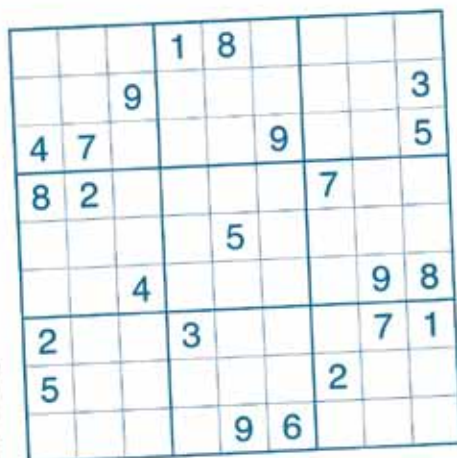
S

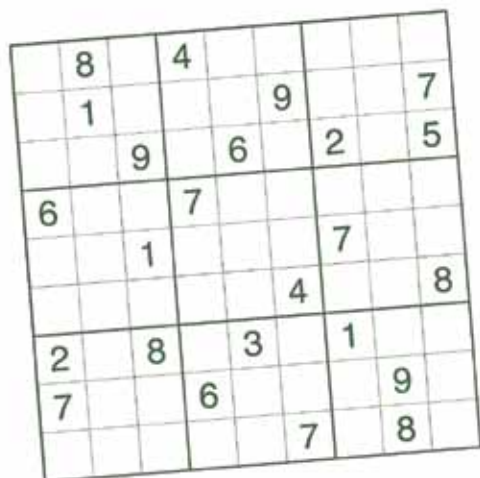
U

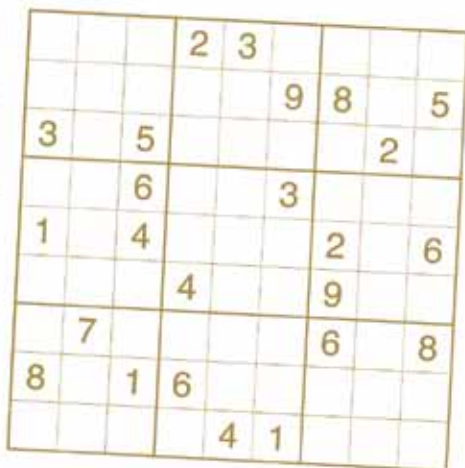
D

O

K

U

FOTOGALERIJA

Koncert skupine Oasis v Trevisu
(Bojan Okorn)

Osnovni tečaj fotografije
(Oto Žan)

Polfinalni spopad v inline hokeju
(Crt Slavec)

Turnir v pokru
(Bojan Okorn)

Četrtnkanje: Hat & Tie Party
(Grega Valančič)

Krvodajalska akcija
(Oto Žan)

Državno prvenstvo v paraskiju
(Rožle Bregar)

Regijski nogometni turnir ŠKIS gol
(Grega Valančič)

Freeride Battle 2009 na Kaninu
(Rožle Bregar)

oskrbnica konj

**“Njegovo zadovoljstvo
je zame darilo.”**

**“Posebne ugodnosti
za gorenjske člane!”**

- Kuponi za kino v PLANETu TUŠ Kranj in Koloseju
- Cenejše fotokopiranje
- Cenejša članarina v Knjižnici Kranj
- Kuponi za bowling

v Kranju: Gregorčičeva ul. 8, tel.: 04/236 52 20, gsm: 040/121 222

na Gorenjskem še v Škofji Loki, Radovljici, Medvodah in na Jesenicah

e-nostavna rešitev

www.studentski-servis.com

e

študentski
servis